

ආචාරිකා

narrations

open access, refereed journal

ප්‍රති-දෙසුම්බර් කලාපය

ISSN 2478-0642

Center for indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

ISSN 2478-0642

9 772478 064006

ආචාර්ය **narrations**

ආබ්‍යාන narrations

විවෘත ප්‍රවේශ, විමර්ශන ශාස්ත්‍රීය සඟරාව

ISSN 2478-0642

Volume 01 | Issue 02 | July - December 2016

© ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය

සංස්කාරක මණ්ඩලය

සරත් ආනන්ද - ප්‍රධාන සංස්කාරක

BA Hons, M.Phil, PhD

මනෝජී ආරියරත්න

BA Hons, MA, PhD

හිනිදුම සුනිල් සෙනෙවි

BA Hons, MA, PhD

E. P. N. උදය කුමාර

BSc Sp, Msc, PhD

එස්. වයි ශ්‍රීකර්

BA Hons, M.Phil, PhD

ප්‍රහාන් ගලගමගේ

BA Hons, M.A, M.Phil, PhD (reading)

ප්‍රකාශනය

පාරම්පරික හා ආදිවාසී ජන විඥන අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය

ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය

තාක්ෂණික පිරිවිතර

Page Size: A4

Format: Portable Document Format (PDF)

ආබ්‍යාන ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලයේ පාරම්පරික හා ආදිවාසී ජන විඥන අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය මගින් වසරකට දෙවරක් ප්‍රකාශයට පත් කරන විවෘත ප්‍රවේශ, විමර්ශන ශාස්ත්‍රීය සඟරාවකි. සඟරාව ප්‍රකාශයට පත්වන්නේ මාර්ගගතව යි. මේ අනුව මෙම සඟරාව www.sab.ac.lk යන සබැඳිය ඔස්සේ විශ්වවිද්‍යාලීය වෙබ් අඩවියෙන් අවපතනය (download) කරගත හැකියි.

ආබ්‍යාන සඳහා දයක වීමට කැමති ශාස්ත්‍රාලයීය ප්‍රජාවට sarath_a@yahoo.com හෝ gprabath@gmail.com යන විද්‍යුත් ලිපිනයන් ඔස්සේ සංස්කාරකවරුන් ඇමතිය හැකියි. ඔබ විසින් ඉදිරිපත් කරන ලිපි ඔබට සමාන හෝ ඉහළ ශාස්ත්‍රාලයීය පසුබිමක් සහිත විමර්ශකයෙකුට යොමු කරනු ඇත.

ලිපියේ රචකයාගේ අභිමතය පරිදි ලිපියේ විෂය ක්ෂේත්‍රය හා ආකෘතියට ගැලපෙන පිළිගත් සමුද්දේශ සටහන් ආකෘතියක් අනුගමනය කළ හැකිය.

පිරිවැස්ම

පුරාමානවවිද්‍යාඥ *Donald Johanson* විසින් මානව ඉතිහාසය නැවත ලිවීමට සිදුවන අනාවරණයක් ඉතියෝපියාවේ ගවේශන ඔස්සේ 1974 දී අනාවරණය කර ගන්නා ලදී. ඒ වසර මිලියන 3.2 කට පෙර දිවිගෙවූ ද්විපාද සංවරණයේ යෙදුණු මානවීකාවකගේ 40%ක් පමණ සම්පූර්ණ සැකිල්ලක් හමුවීමෙනි. එය පළමු *Australopithecus afarensis* හෙයිල අනාවරණයයි. *Australopithecus afarensis* යනු මිනිස් ගති ලක්ෂණ හා වාතර ගති ලක්ෂණ වල මිශ්‍රණයකි. ඔවුන් ඇයව නම් කළේ මෙම සොයා ගැනුම සැමරීමට සවස් යාමයේ සංවිධානය කළ සාදයේදී නැවත නැවත වාදයනය වූ ජෝන් ලෙනන් නායකත්වය දැරූ සුප්‍රකට බ්ටල්ස් සංගීත කණ්ඩායමේ "Lucy in the Sky with Diamonds" ගීතයට අනුරූපව ලැසී නමිනි. මෙම කලාපයේ ඉදිරි පිරිවැස්ම සැකසී ඇත්තේ එම ගීතයට අනුව සංරචනය කෙරුණු සිතුවමකිනි.

ආඛ්‍යාත narrations

විමර්ශක මණ්ඩලය

Prof. Kalinga Tudor Silva
Prof. H.M.D.R Herath
Prof. Premakumara De Silva
Dr. Sumudu Premachandra

පෙළ ගැස්ම

Bead Making in Southern Sri Lanka: Some Observations

Kanchana Dehigama

(06-29)

කුලීතයින්ගේ සිට ප්‍රාථමිකයින් කරා

ගණනාත් ඔබේසේකර

(30-36)

සිංහල බව හා වැදි බව අතර අන්තර්ගත දේශනායන් පිළිබඳ

සමාජ මානව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

ප්‍රභාත් ගලගමගේ

(37-45)

Cinnamon: A Historical Survey

Rohitha Dassanayaka

(46-58)

ග්‍රන්ථ විමර්ශන

සිංහයාගේ ජනතාවක් සිටින්නද?

ප්‍රේමකුමාර ද සිල්වා

(59-63)

On-line Refereed Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

Recommended Citation

Dehigama, Kanchana (2016) "Bead Making in Southern Sri Lanka: Some Observations". *Narrations*: Vol. 01: Iss. 2, Article 01.

Available at: www.sab.ac.lk

Bead Making in Southern Sri Lanka: Some Observations

Kanchana Dehigama

B.A(sp), PhD (reading)

kdehigama@yahoo.com

Abstract

Probe into literature indicates that there has been handful of studies on Beads of Ancient Sri Lanka. While couple of studies surmise of bead production no study has been confined to study bead making industry of Ancient Ruhuna. Therefore, the purpose of this study is to examine if there was a bead making industry in Ancient Ruhuna. The study attempts to elicit information from previous studies and findings of explorations and excavations already taken place. The paper intends to add to our knowledge of ancient Sri Lankan technology of bead making which is very little known and the study suggests avenues for further study.

Keywords: Bead Making Industry, Beads, Ancient Ruhuna

Introduction

Beads are small artefacts with a hole at its centre, made for stringing. They are of different shapes, sizes and materials, made of any materials that are solid and durable

(Francis, 1982). Beads are very often overlooked due to its small nature. However, the importance of the beads is not laid with the size, colour or material made of but the people that involved in them. Studies show that beads have contributed in many aspects of human life and shed light on the different roles of the ancient human behavior. For example, these small objects often symbolize status, position in the society and identity (Boram-Hays, 2005; Dubin, 1995; Roach and Eicher 1979: 12–18.) They have been an exotic prestige good, an excellent trade item, and used as an offering in religious activities. Beads were also used as currency among some communities and functioned as an object that can be used in protection from evil and enemy (Pokornowski, 1979: 104; Graeber, 1996).

Historical and ethno archeological studies have been carried out worldwide to study beads in many aspects (Francis, 1990; Kenoyer, 2001; Possehl, 1981; Dubin, 1995). In historical context there are very few instances that provide evidence of ancient bead production. For example in Egypt, use of bow drills in perforating beads are depicted in the ancient paintings (figure 1.).

Figure 1

Bead Makers (From Egyptian Wall Painting- Source Tait, 1991:4)

Even in Sri Lankan context there is a dearth of historical accounts on ancient bead production, origin of sources of raw materials, and on the communities who involved in the industry. Despite of lack of historical sources on beads thousands of beads are attested from

excavations and explorations in Sri Lanka. A probe into literature revealed that, previous research on beads found in Sri Lanka is very scarce. Sources of raw materials used to produce this array of beads have not been clearly identified so far. While few studies taken place on beads aimed at providing typological aspects, some describes about trade links discovered by beads. Handful of studies whilst investigating the beads found in the particular excavations, suggest about local bead production in Ancient Sri Lanka. For an example, on the basis of waste materials found in Gedige excavation Deraniyagala (1972) implies there would have been local bead making in Ancient Sri Lanka. Coningham (2006) providing more concrete evidence on the basis of Anuradhapura Salgahawatta British Sri Lankan Excavations hypothesized about bead making at the site. Although not much attention is paid to Ancient Ruhuna until recent past in archaeological perspective, thousands of beads attested from the sites such as Ridiyagama, Akurugoda and Godawaya etc. indicate that beads has played a significant role in many aspects of life of the community of Ancient Ruhuna. Therefore, more recent efforts can be seen in discussing the evidence on bead making in Ancient Ruhuna by scholars such as Bopearachchi (1995), Hannibal-Deraniyagala (2001), and Somadeva (2006). Although aforementioned studies indicate about local bead production, no appropriate or sufficient evidence has been reported or detailed study has been carried out in this regard. Therefore, the purpose of this study is to examine if there was a bead making industry in Ancient Sri Lanka, a special attention will be drawn to Ancient Ruhuna. The study attempts to elicit information from previous studies and findings of explorations and excavations already taken place.

Previous Studies-A Glimpse

The first methodical record on the beads was published in 1972 by S.U. Dearaniyagala based on the findings of Anuradhapura Gedige area. Furnishing a comparative study on the beads discovered in Gedige excavation, an effort was taken to build up a relative chronology in the study. Bead making in the site is evident by the occurrence of cores and waste flakes. Discovered blanks (Forms 1b and 1c) bear the traces of using pressure flaking technology and lathe (Derarniyagala, 1972). In addition to the occurrence of carnelian nodules, bead production in the site is supported by the emergence of quartz and amethyst blanks (ibid, 135). The study point towards importing of raw

material for carnelian bead production from India, particularly in Gujarat and Guntur, since carnelian is not found naturally in Sri Lanka (Deraniyagala citing Parker 1885 and Wheeler 1946). Upon the basis of absence of glass ingots, study surmises that no glass beads were produced at the site.

The next series of studies (1989; 1990; 1991; 2002) were carried out by Peter Francis Jr. He has paid more attention to the glass beads that are called “Indo pacific beads”. In his studies Mantai was recognized as one of the seven sites that glass beads made. Lapidaries to Mantai have come from Oc-eo, Vietnam and/or Klong Thom, Thailand. All three places had contacts with Arikamedu. Mantai was dated from about 1st - 10th century A.D. However, stone beads were not made there before the 7th century. In terms of stone beads, Francis (1990) recognizes differences in production in Mantai. For example, crystalline beads discovered from Mantai was first pecked, then polished, and finally drilled. In the meantime, the microcrystalline (chalcedony) was ground, perforated, and then polished (Francis, 1990). In Mantai, beads of Chalcedony materials were drilled from one side which made an unsightly chip on the other end. In a study Gorelick and Gwinnett (1988) point out that hafted twin diamond drill was used to perforate Mantai beads. According to Francis (1990) bead makers of Mantai had move to another place (which is has not been identified so far), when the industry collapsed during the Chola invasion in the 10th century A.D.

The next major contribution towards beads has brought to light by Coningham (2006) on the basis of the findings of British-Sri Lankan excavations at Anuradhpura Salgahawatta 2, which recorded large number of beads and debitage. Beads made of greenstone, carnelian, chert, agate, chalcedony, sard, garnet; amethyst, amazonite, quartz and their diagnostic were discovered in the site. Production of beads in the site is proved by discovering, blanks, unperforated beads, unpolished beads and debitage of Carnelian and Clear quartz that are attested in large number. Due to the lack of evidence of glass bead making in the site, Coningham suggests production of glass in close proximity (ibid). This evidence is supported by discovery of possible glass production site at Giribawa (Dussubieux 2001), which is not far from Anuradhapura. Furnaces lined with vitrified

alumina-rich materials and blocks of raw glass has been found in Giribawa, in the site called Pabulugala, located in the Kala Oya Valley (Bopearachchi et. al, 2008; Šmit et al, 2000; Dussubieux 2001).

Bead Making in Ancient Ruhuna

Above literature review shows that Sri Lankan bead studies were confined to ancient Royal capital Anuradhapura and its surroundings. Until late 20th century, there was a dearth of systematic archaeological research on Southern Sri Lanka. A major diversion of perceptions on the Ancient Ruhuna could be seen after a century of establishing Archeological Department of Sri Lanka. Methodical surveys and excavations initiated during the period, shedding a new light to Archaeology of Sri Lanka. Accordingly, existence of pre-historic human settlements is evident by studies carried out in Bundala and Pathirajawela Pallemalala, and Mini-Ethliya (Deraniyagala,1990;1992; Katupotha, 1995; Kulatilake et al, 2014). Afterwards number of explorations and excavations were implemented in Southern Sri Lanka. Akurugoda and Godavaya excavations are some of the noteworthy archeological investigations led by KAVA project, Germany and Department of Archeology, Sri Lanka, in 1992 and consequent years. Discovery of large number of small finds during these efforts threw a new light to the history of Ancient Ruhuna, paving new directions to Archaeological research. First ever systematic study of analysis of Beads in Sri Lanka was performed on the basis of beads found in Akurugoda (Schussler, Rosch and Hock, 2001). With the interesting discoveries revealed in Akurugoda excavations, gradual attention was drawn to other peripheral sites that are of Archeological significance. One such investigation was carried out in Ridiyagama. Strategic location of Ancient Ruhuna empowered by the natural harbours was fortified by the results of excavations and surface explorations of Ridiyagama. Some of the artifacts found during archeological investigations that are of foreign origin, furnished new information about the marine and trade activities of Ancient Ruhuna. All these excavations and explorations, as well as follow up studies recovered large number of small findings. Beads attested in thousands from these sites are striking. In this study primary attention is drawn to results yielded by the excavations and explorations carried out in the Tissa-Akurugoda and Ridiyagama sites.

Tissa-Akurugoda

In 2001 KAVA Project published the results and analysis of Tissa-Akurugoda excavation under the title of *Ancient Ruhuna: Sri Lankan-German archaeological project in the southern province by H.J. Weisshaar et. al.* This publication shed a leading light to the research on beads of Sri Lanka, providing two significant articles on the beads found from Tissa-Akurugoda excavation. In this volume, Schussler, Rosch and Hock (2001) point toward a local making of garnet beads and glass beads in the site:

“ further argument points to a local production of opaque red glass in ancient Sri Lanka. The excavation in Akurugoda was performed in an ancient quarter. Pieces of raw garnet and beads of the same composition were found there, indicating that at least garnet beads may have been produced here. Since a large number of disc-shape beads also were recovered from this quarter, it seems reasonable that these beads were also manufactured here. The existence of furnaces for melting of copper and bronze in this area made it easy for ancient glass makers to get copper additions for the production of opaque red glass and the experience with the high temperature melting process was also locally available”.

However, not referring to Carnelian beads in his study indicate that they have not been subjected to this systematic investigation.

In the same volume, while presenting a typology of glass and semi-precious stone beads, Hannibal-Dearniyagala (2001) suspects the availability of localized glass bead making industry in the site, due to the absence of certain stages of beads between the raw material and the finished bead. She further states, finding of unfinished carnelian bead from a trench in Akurugoda “should not be overvalued as an evidence for manufacturing of beads”(ibid). However, finally on the basis of unfinished beads of semi-precious stones found in the Akurugoda settlement site, she admits there might have been working of semi-precious stones in Akurugoda but not in the same site. Further to this assumption Somadeva (2006; pl.7.4 pg 296) presents a series of unstratified carnelian beads that represent different production stages from the same, Akurugoda area, indicating bead production in Akurugoda area.

Ridiyagama

Ridiyagama is a waterlogged ancient settlement site situated 12km from the estuary of Walawe River. Thousands of artefacts are appeared in each year in the months of August and September during the dry spell on the bank of the river. Architectural structures that are submerged in the water are also noticeable during this period. Significance of the site is emphasized by the location of site and discovery of cultural materials belonged to different time periods, ranging from Black and Red Ware to an inscription dated to 7th Century AD. Surface explorations and excavations in Ridiyagama led by French Mission of Archeological Co-operation in Sri Lanka and Department of Archaeology of Sri Lanka discovered a large number of artefacts. Beads made of different materials including carnelian, lapis lazuli, rock crystals, agate amethysts and glass were said to have been discovered from the site. Although no concrete evidence on the different production stages are presented, Bopearachchi & Wijepala (n.d.), suggest a local bead production at Ridiyagama. Authors assume that raw materials of coral, lapis lazuli and carnelian were imported and processed as beads for both local use and exporting . With regard to the discovery of glass beads in huge quantities, they further suggest about import of glass beads as early as pre-Christian era (Bopearachchi and Wijepala, n.d., p. 15).

In an another study, Bopearachchi and Wickremasinghe (1999), indicates a clue of local bead making industry on the basis of a metal rod stuck in the groove of a agate bead.

“ The agate bead with the metal rod with corundum tip (missing) used for perforation, still seen stuck in the cavity, is further proof that beads were cut, polished and perforated at the site of Tissamaharama (Bopearachchi and Wickremesinhe 1999: 129, no. P.34; pl. 36, P.34)”.

All aforementioned studies, suggests a local bead making in Ancient Ruhuna. Although, Bopearachchi, Wijepala and Hannibal-Deraniyalaga agree upon an availability of bead industry in ancient Ruhuna, no all manufacturing stages were presented. However, this lacuna could be filled by the assortment of semi-precious stone beads collected from a surface exploration by the author near Ridiyagama tank. These beads, including nodules, blanks and other debitage provide an insight to local bead manufacture in Ancient Ruhuna.

Unfortunately, as these artefacts were obtained as stray findings, the stratigraphic position is far from clear. However, these finds, clearly depicts different production stages (Photo 1). Evidence of production of beads, rings and seals out of Carnelian and clear quartz are noticeable. Some glass ingots are also reported as stray finds.

Stone beads

Carnelian, Rock crystal (clear, smoky, rose quartz) Garnet, Amethyst and Agate are occurred most commonly in Ridiyagama and Akurugoda. There are instances of finding Lapis Lazuli (Bopearachchi and Wijepala, n.d. p. 14) and Amazonite (Hannibal-Deraniyagala, 2001 p..).

Carnelian

The earliest evidence of Carnelian beads are reported from Ibbankatuwa early Iron age burial ground that has been dated to 770 BC to 395 BC. (Weisshaar, 1992). Non-occurrence of raw material for carnelian in Sri Lanka is pointed out by scholars (Deraniyagala, 1972; Parker, 1909; Bopearachchi,1999; Ray,1989; Seneviratne,1985). However, Cooray (1984: 167) mentions chalcedony occurs as rare deposits in Kal Aru Basin, in Northern Sri Lanka. Due to the rarity of these deposits, there is no doubt of importing carnelian from a foreign country, most probably from South India. In ancient times, it was common to transport raw materials from distance places to where the craftsmen were used to live. For an example, raw materials required for producing beads discovered from all major periods of Harappa was transported from 300 to 800 kms (Kenoyer, 2001). Also, for Arikamedu, which was a node of south Indian centre for bead making, all the raw materials, except for rock crystal, were transported from remote areas such as lower reaches of the Krishna, Godavari and Bhima, Deccan and Hyderabad (Francis, 1991). Theunissen, Grave and Bailey (2000) presenting results of non-destructive geochemical study of carnelian chips and beads found from excavations dated from 8th century B.C. to 2nd century A.D. in Anuradhapura, suggest possibility of importing carnelian from Thailand from post first century B.C.

Onyx, agate and carnelian are sub varieties of Chalcedony. Carnelians are also similar to agate but range from pale yellowish brown to pink and deep red clear to translucent stone (Allchin, 1979). Chalcedony (SiO_2) is a microcrystalline variety of Quartz that changes its colour by heating (Kenoyer, 2001). Processing the raw material for making carnelian bead is a long and complex process. Drying Iron-bearing chalcedony in the sun and heating repetitively is a widespread practice. Heated carnelians are reported at Harappa even by 3300-2800 B.C. (Kenoyer, 1997). Purpose of heating chalcedony was multitude; to remove the moisture inside; to establish uniformity of colour; to enhance the natural colour; and to obtain a glossier surface (Kenoyer, Vidale and Bhan, 1991; Arkell 1936; Allchin 1979). As mentioned above, number of firings is required in between the production stages to achieve the desired colour in chalcedony, (Figure 2). Before achieving the final stage, roughouts are heated several times until desired colour is reached (Kenoyer, 1991).

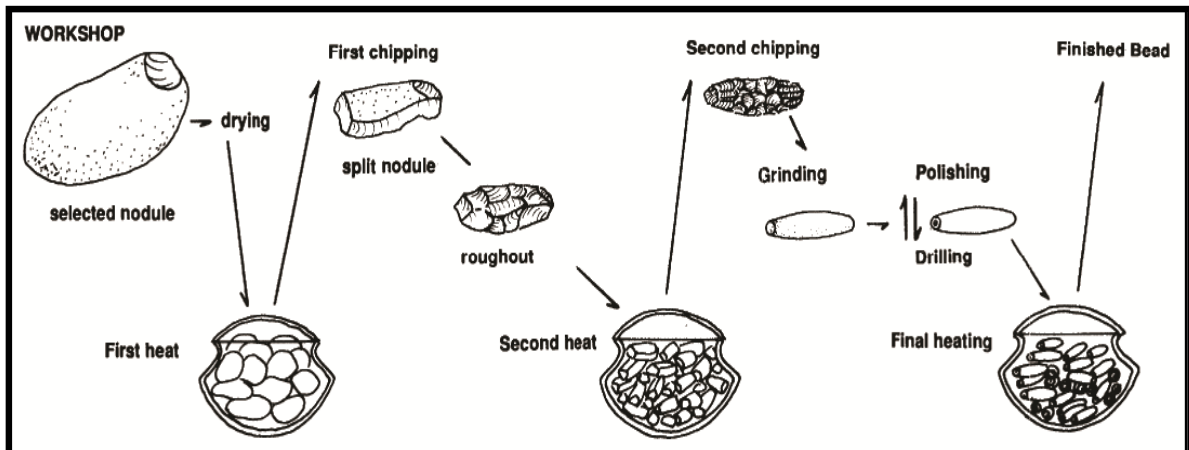

Figure 2

Carnelian Production Stages

(Source: Kenoyer, Vidale and Bhan 1991)

In making carnelian beads, once the selected chalcedony raw materials are heated to attain desired colour, the nodules are chipped into roughouts. In the next stage, roughouts are smoothed by finer chipping. Then these chipped blanks are sent for grinding, drilling and polishing. Specimens below (photo 1 & 2) depict different stages of carnelian beads discovered from Ridiyagama.

Although, different manufacturing stages of carnelian are reported from Ridiyagama and Akurugoda, evidence about the heat treatment at the sites have not been reported. All Carnelian nodules and blanks reported so far from Ibbankattuwa (Weisshaar, 1992), Anuradhapura Gedige (Deraniyagala, 1972), ASW2 (Coningham, 2006), Akurugoda (Hannibal-Deraniyagala, 2001; Somadeva, 2006; pl.7.4 pg 296) and Ridiyagama (Bopearachchi, n.d and photo 1,2, &3) are heat treated. Also, raw chalcedony has not been discovered, before subjecting to heat treatment from any archeological sites in Sri Lanka. Therefore, it can be assumed that heat treated chalcedony nodules had been imported to Ancient Sri Lanka for making beads and other accessories. Although raw chalcedony nodules and evidence about heat treatment have not been discovered yet from archaeological sites, knowledge about heat treatment is prevalent even today, among the communities engaged in the gem industry in Sri Lanka. Therefore, further research into heat treatment, would throw new light to ancient bead production in Sri Lanka.

Photo 1

1

Photo 2

Photo 3

Photo 4

**Unfinished Carnelian Beads
Ridiyagama**

Photo 5

**Different Stages of Quartz beads,
seals and intaglios- Ridiyagama**

Rock Crystal Clear Quartz, Garnet and Amethyst Beads

Significant information on the local bead production is revealed at Anuradhapura ASW2 (Coningham, 2006). Among the many stone beads recovered clear quartz (Crystalline) is the most common material found in the site. Crystalline quartz beads in the site provides example for each major manufacturing stage. Findings of Ridiyagama also provide information about different stages of clear quartz beads, seals and intaglios (See Photo 5).

Amethyst and garnet beads also hint about bead manufacture in Ancient Ruhuna. However, these beads do not provide clear sequence of manufacture. Thirteen (13) garnet beads have been found in Akurugoda excavations (Hannibal-Deraniyagala, 2001). Due to high almandine percentage of the six garnet beads analyzed from Akurugoda and Court's garden (Akurugoda), it is suggested that these garnet beads were not made using raw materials obtained from Ratnapura. Therefore, it is indicated that raw materials for garnet bead making in Akurugoda would have been imported from South India (Schussler, Rosch and Hock, 2001).

Glass Bead Production

Francis (1991) suggests a production of small monochrome drawn beads (Indo-pacific beads) in Mantai upon the basis of variety of wasters discovered in the site. According to Francis (1991) beads with longitudinal lines on the surface and round orange flat disc beads were made in Mantai. Considering the size of the hole of the latter, Francis (2002) assumes that these beads have been made by slicing a wide glass cane and perforation was made either by chipping or pecking. However, these beads are ubiquitous in all Sri Lankan sites and attested in great quantities, hence chemical composition analysis is required to determine the producers of these beads.

In terms of glass bead production, no site has recorded ample number of glass wasters in Ancient Ruhuna. Possibility of glass production is evident only in Giribawa so far. Glass beads discovered in Ancient Ruhuna, reveal three techniques followed to produce monochrome and polychrome glass beads. They are namely: Drawn, wound and multi-technique.

Drawn Beads

Small drawn beads were known as Trade wind beads in 1960s (Sleen, 1958) and later on they are known as Indo-Pacific Monochrome drawn glass beads or more popularly as Indo-pacific beads (Francis, 1990). These small glass beads that are the most commonly occurred beads in archeological sites and are ubiquitous from West Africa to Far East China and Korea.

Drawn beads are made in three major steps: glassmaking, tube making and making of beads from the tubes (Francis, 1990). Accordingly, the technique involves pulling a glass rod out of a gather of hot glass and cutting the rods into small segments. Beads are then reheated to remove sharp edges that resulted from cutting. Use of this technique is reported from Kopai site, Uttar Pradesh of Northern India about 700 B.C. (Kanungo & Brill 2009 : 11-25), and around 500 B.C. in Arikamedu, situated in southeastern part of India. Production of drawn glass beads is still practiced in Papanaidupet, India, following ancient techniques.

More than 70% and 80% of the glass beads from Akurugoda and Ridiyagama constitute of drawn beads of many colours. Upon the finding of 339 unrounded beads in Akurugoda, Hannibal-Deraniyagala (2001), suggests about re-heating segmented beads in clay pots. This is an indication of glass working in the site. Because, once the beads are segmented into desired size, they are re-heated to round up the sharp edges. However, due to absence of evidence, glass making in Akurugodaa was denied (ibid, 2001), Discovery of unrounded beads indicate working of glass carried out in the site itself while, glass making would have taken place in a remote area. It cannot be expected to discover evidence of glass making in major urban areas, as glass makers dwells in remote places located distantly from settlements, in order to get access to resources required for making glass. However, occurrence of coloured glass ingots, bangle like pieces that are from failed initial draws (Photo 6 & 7), pieces of perforated and un-perforated tubes discovered in Ridiyagama cannot be disregarded. In addition two small glass ingots were report from Polibindivala and Kirinda port (Somadeva, 2006) .

Photo 6

Glass Ingots-Ridiyagama

Photo 7

Bangle like pieces from failed initial draws

Photo 8

Drawn glass -Ridiyagama

Photo 9

Sandwich bead-Ridiyagama

Wound Beads

A piece of melted glass is twisted around a metal rod to make wound beads. When the iron rod is cooled beads are removed. Wound beads are characterized by the appearance of different size of holes in each side. “Round tablet beads with raised edge and centre” known as *stupa* beads by Francis (1990) are discovered in many colours all over Ancient Ruhuna (Figure 3). However, origin of them are yet to be discovered.

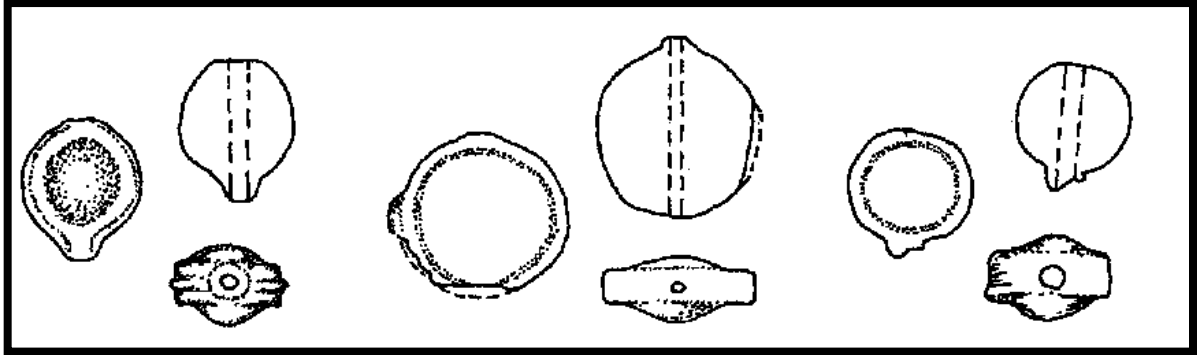

Figure 3

Stupa Beads - Ridiyagama

Multi-Technique Beads

In this method more than one technique is used to produce beads. For example beads are made amalgamating two or more techniques. Inner core of the glass bead is made using drawn method while a separate colour of glass is wound around the inner core (Rodcharoen, 2014). A white bead with a black trail made by adding thin rod of glass on the main bead (Figure 4) was found in Ridiyagama. Spaer (2001) provides example of creating a trail decoration on a bead (Photo 10).

Blue-white-Blue coloured sandwich beads are discovered in Akurugoda (Hannibal-Deraniyagala, 2001) and Ridiyagama (Photo 9). Bead of same colour and pattern is reported from Anuradhapura. Due to the less number of discoveries, these beads considered as imported. Beads of similar colour, shape and decoration are found in Oman and from Satavahana period (Schussler, Rosch and Hock, 2001). However, electron microprobe analysis and X-ray powder diffraction analysis of samples from Sri Lanka (Tissamaharama) and Oman (Samad), revealed different chemical compositions (Rösch et. al., 1997).

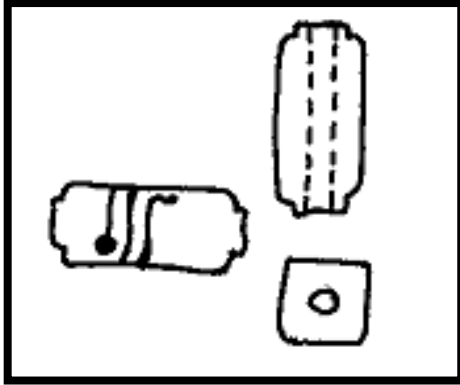

Figure 4

White bead with trail decoration -Ridigyagama

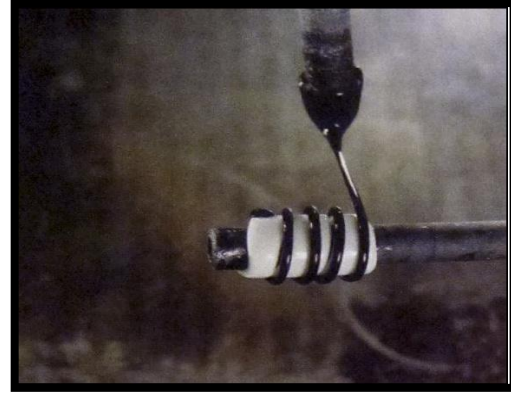

Photo 10

Creating Spiral Trail decoration

(Spaer, 2001: fig. 21)

Drilling Technology

In Harappa as early as third millennium B.C. stone drills powered by a bow were used to perforate beads. Same basic knowledge is used in Cambay and there is striking similarities between Harappa and contemporary bead manufacture in Cambay (Possehl, 1981). In addition to stone, wooden and copper drills were also used to perforate beads in ancient times. Use of diamond for drilling beads is recorded as early as 600 B.C in India. Diamond drills are used by Cambay bead makers even today in drilling carnelian. As pointed out by scholars (Possehl, 1981; Kenoyer, ; Coningham,)above examples show that though there are minor variations, changing of technologies are very little through the centuries.

Beads were drilled from both ends as well as from one end using diamond drills. There are multitude advantages of drilling from both ends, such as permitting to use shorter drill bits, prevention of breakage of the stone and minimizing the breakage of the drill bit (Lucas, 1989: 42; Gorelick and Gwinnett, 1981: 25). In using shorter drill bits, the second hole is not as deep as the first hole. Double tipped diamond drill was used in Arikamedu for perforating beads. Bead makers of Mantai who are decedents of Arikamedu also followed the similar technologies. In Mantai, carnelian beads are drilled only from one end making a small shatter in the other end (Francis, 1990). On the contrary to Francis' account, Both Ridiyagama and Akurugoda carnelian beads provide examples for drilling beads from both sides as well as from one side. Two carnelian beads were already bored from one end

and broken once attempting to bore from other end (photo 11) while spherical carnelian beads clearly show evidence of drilling from one side (photo 12) making a shatter in one end .As pointed out by Hannibal-Deraniyagala (2001) amethyst, carnelian, garnet, rose-quartz and amazonite unfinished beads found from Akurugoda have also drilled from one end and other end had left behind without drilling.

Photo 11
Carnelian –drilled from one side
Ridiyagama

Photo 12
Carnelian-Ridiyagama

In the meantime, studies emphasize Mantai bead makers used diamond tipped drills to perforate beads. Sequence of drilling beads was different according to the site and tradition of bead makers. There are differences between chalcedony and crystalline materials in terms of drilling beads in Mantai (Francis, 1991). Accordingly crystalline materials was polished and then drilled, while microcrystalline materials (chalcedony) was first drilled and then polished. The order of drilling carnelian beads presented by Possehl and Kenoyer is also similar to drilling carnelian in Mantai. However, Coningham (2006) by using examples of actual finds of rock crystal from the site, a model of sequence is proposed to understand the different production stages. He further states this model could be applied to the understand the production of other semi-precious stone beads at the site.

1. Preparation of the Striking platform
2. Core preparation
3. Blank production
4. Rough-out production
5. Grinding

6. Polishing

7. Drilling

Above sequence can be applied to all the types of semi-precious stones of Ancient Ruhuna. Because, stone beads that are of various materials polished but not drilled are found in Ridiyagama and Akurugoda. For example, a faceted cylinder hexagonal amethyst bead found in Akurugoda is also polished but not drilled (Hannibal-Deraniyagala,2001: 208p.) Two polished carnelian beads discovered in Ridiyagama, were also bored from one end and other end was broken while attempting to perforate (see photo 11). A clear quartz rock crystal bead was polished but not drilled (Photo 13). Polishing of beads is labour intensive work carried out for days. Precise drilling is imperative to prevent wastage of polished beads. Proficiency of Bead makers of Ancient Ruhuna is indicated by drilling beads after polishing.

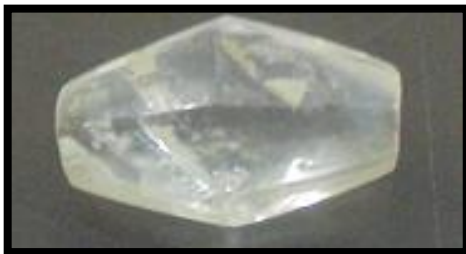

Photo 13

Polished, unperforated bead-Ridiyagama

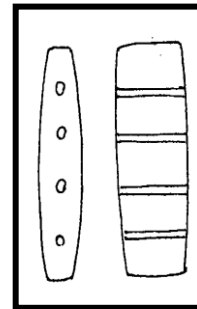

Figure 5

Carnelian Spacer Bead

As stone beads from Ancient Ruhuna were drilled after polishing, it seems their sequence of drilling is different from Mantai. In this context further research is called for examining how stone beads is perforated in Ancinet Ruhuna. Accordingly, Scanning Electron Microscope technique is suggested to understand the drilling method, as previous instances using this method was successful (Gorelick and Gwinnett 1988; Gwinnett and Gorelick, 1996; Carter, 2010)

Discussion and Conclusions

Both Godawaya and Kirinda ports were in close proximity to Tissamaharama and Ridiyagama ancient cities. Knowledge of sea faring during the early periods is evident by

the discovery of an inscribed potsherd that depicts a vessel with a mast in Akurugoda . Occurrence of Kaboja and Kbojhiya-mahapugiyana in Koravakgala and Bovattegala inscriptions (Paranavitana, 1970) and finding of cast bronze seal of Nanadesis (Pathmanadan, 1984) indicate strong international trade links of southern harbours. An elliptical Carnelian seal-ring dated to 3rd century B.C. discovered from the Yatala dagoba would have been belonged to the Prince-monk or king of that time (Parker,1909). While its workmanship represents Indian origin, the figurine of the seal ring corresponds to strong Greek influence, which demonstrates the relationship between North India and Sri Lanka by the time. The seal-ring would have been deposited at the Relic Chamber closing ceremony. Magnitude of importance associated with carnelian being an exotic material is signified by depositing seal-ring in relic chamber. Trading of glass by sea is evident by discovery of Godawaya shipwreck glass ingots that surmises of south Indian origin (Lawler,2014). Aforementioned facts point toward commercial and political links prevailed during the time with different parts of India. Strategic significance of ports in ancient Ruhuna, in trading and maritime activities especially with India is emphasized by the findings of the Ridiyagama explorations and excavations. Raw materials and skills for bead production must have arrived Southern coasts through these commercial links. Therefore, diffusion of knowledge, skills as well as man power required for bead production must have been transmitted rapidly as a result of trading and seafaring activities during the time.

Making of beads requires specialized skills, equipment and tools. It is a noticeable fact that the methods of the manufacturing of beads had reached highly developed stage in the beads found in Ancient Ruhuna. Weather the drilling is from one end or both ends, precision of drilling is significant because, grading of beads are depending on the accuracy of these holes and how holes meet each other (Possehl, 1981) . Specialization and mastery of craft is evident by the less number of drilling errors reported at the sites. Drilling beads after polishing also indicates bead makers of Ancient Ruhuna has reached the required craft specialization. Because, if the bead makers are not confident about perforating beads are perforated before polishing to minimize the rate of wastage. In terms of technology used to drill carnelian beads, it is apparent that bead makers of Ancient Ruhuna are different from

Mantai. This indicates either, Mantai and Ancient Ruhuna bead makers are from two descends or same group of bead makers have changed their technology. Yet, the change of technologies are taking place very hardly (Coningham, 2006) therefore, it can be assumed that they are belonged to two different traditions.

Francis (1991) points out that there were no stone beads were made at Mantai before 7th century. However, it is evident that in Ancient Ruhuna there was bead making, even before 7th century A.D. Accordingly, not only in Ancient Ruhuna, but also in Anuradhapura Gedige and ASW2 beads appears to be produced before 7th century A.D. Therefore, it is apparent that bead makers from Southern part of Sri Lanka are a different group of community and these beads were not made by Mantai bead makers. This situation lead us to assume that, beads makers of Ancient Ruhuna might have the first bead producers of Sri Lanka and distributed their production all over Sri Lanka until Mantai starts production of stone beads. Beads found from *Gedige*, ASW2 and Ancient Ruhuna, are strikingly similar in their sizes and shapes. For example Round disc glass beads and multi spacers carnelian beads were discovered in many sites all over country are of precise size (Figure 5).

Production of precise size of beads and their wide spread distribution indicate some kind of control over the bead making, in order to prevent the diffusion of knowledge of specific bead tradition that may have been transmitted within a particular group of people (Francis,1991). As scholars pointed out “organization of carnelian bead making is controlled centrally and structure of the production is directly related to complex social stratification (Kenoyer,Vidale, & Bhan, 1991)”. Places that records bead making is located in or around of hinterland of ancient harbours that are commercially important. Anuradhapura, Mantai, Ridiyagama and Akurugoda are examples. These workshops including craftsmen quarters must have produced beads required for the interior regions (Bopearachchi 1999). Association of bead manufacturing with other crafts is evident both in Akurugoda and Ridiyagama excavations. Beside beads, iron, copper and bronze working was evident in Akurugama. Ridiyagama excavations yielded evidence of copper working.

Location of all crafts in one area is easier for taxation and regulation of movement of raw materials and finish products (Kenoyer, 2001) .

My point is technology for beads have arrived from overseas with the migrant traders. Lamb as early as 1965 hypothesizes of a "a nomadic bead making group ... which established itself at various South-east Asian centres." Concept of itinerant bead makers are accepted by now (Francis, 1990; Bellina 2003). According to the legends associated with beads, they are known as Mukkaru gal (stones made of Mukkaru) among villagers. Megalithic burials are also known as Mukkaru schon (Burials of Mukkaru) among them. This may be because the Megalithic burials yield beads made by Mukkaru or Mukkaru people are buried in these burials. Beads must have produced by the Mukkaru people who arrived Ancient Sri Lanka from India. These bead making communities may lived as a separate ethnic group and performed bead making activities in different parts of Sri Lanka. Non-availability of remnants of bead making as a craftsmanship among Sri Lankan traditions indicates that these communities were very secretive about their technology that prevents diffusion of knowledge among the local Sri Lankan communities. If ancient communities were aware of bead technology, beads made of local materials would have been available at early historic burial good, instead of carnelian or glass beads. Therefore, it is apparent, bead making was a foreign dexterity to ancient Sri Lankans and beads were manufactured by different foreign ethnic groups. Unfortunately there is no enough chronological information to determine technological and social change occurred over time. However, more research is needed to discover beads and their manufacturing debris from stratified context to be able to compare the technologies, shapes over time. More accurate scientific analyses are required to place the beads in proper context in Sri Lankan history.

List of References

- Allchin, B., (1979). The agate and carnelian industry of Western India and Pakistan. In *South Asian Archaeology: Papers from the Third International Congress of the Association of South Asian Archaeology*. Leiden: ES Brill (pp. 91-105).
- Arkell, A.J., (1936). Cambay and the bead trade. *Antiquity*, 10(39), pp.292-305.
- Bopearachchi, O., Wickremesinhe, R.M., Pieper, W. and Sachs, C., (1999). *Ruhuna, an ancient civilisation re-visited: numismatic and archaeological evidence on inland and maritime trade*. Wickremesinhe, Raja: Nugegoda.
- Bellina, B. (2003). Beads, Social Change and Interaction between India and South East

- Asia. *Antiquity* 77: 285-298.
- Bopearachchi, O. (2008). Tamil traders in Sri Lanka and Sinhalese traders in Tamil Nadu. *International Centre for Ethnic Studies*, Colombo.
- Bopearachchi, O. (1997). Sea-borne and Inland Trade of Ancient Sri Lanka: First results of the Sri Lanka French Exploration Program. In *South Asian Archaeology 1995: Proceedings of the 13th international conference of the European Association of South Asian Archaeologists Vol.1*. Raymond, A. & B. Allchin (eds), 377-92. Cambridge: The Ancient India and Iran Trust
- Bopearachchi, O., and W. Wijeyapala. (n.d.). *The Fluvial and Maritime Trade Center of Ancient Sri Lanka, Results of the exploration and excavations conducted by the Sri Lanka French Archaeological Mission*. 1995.
- Bopearachchi, O. and Wickramasinghe, R.M. (1990). *Ruhuna: an ancient civilization re-visited: Numismatic and archeological evidence on inland and maritime trade*, Colombo
- Boram-Hays, C. (2005). Borders of Beads: Questions of Identity in the Beadwork of the Zulu-Speaking People. *African Arts* 38/2: 38-95.
- Carter, A.(2010). Garnet Beads in Southeast Asia: Evidence for Local Production?. In *Crossing Borders in Southeast Asian Archaeology. Selected papers from the 13th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists* (Vol. 1, pp. 296-306).
- Coningham, R. A. E. (2006). *Anuradhapura: the British-Sri Lankan excavations at Anuradhapura Salgaha Watta: Volume 2: the artefacts* (No. 1508). Archaeopress.
- Cooray, P.G., (1984). *An Introduction to the Geology of Sri Lanka (Ceylon)* National Museums of Sri Lanka.
- Deraniyagala, S., (1990). The prehistoric chronology of Sri Lanka. *Ancient Ceylon*, 12(6).
- Dearaniyagala, S.U. (1972). The citadel of Anuradhapura, 1969: excavations in the Gedige area. *Ancient Ceylon* 2 : 48:169
- Deraniyagala, S.U., (1992). *The prehistory of Sri Lanka: an ecological perspective* (Vol. 2). Department of archaeological survey, government of Sri Lanka.
- Dubin, L. S. ,(1995). *The History of Beads from 30,000 B.C. to the Present*. New York.
- Dussubieux, L., (2001). *L'apport de l'ablation laser couplée à l'ICP-MS à la caractérisation des verres: application à l'étude du verre archéologique de l'Océan Indien* (Doctoral dissertation, Orléans).
- Dussubieux, L., Kusimba, C.M., Gogte, V., Kusimba, S.B., Gratuze, B. and Oka, R., (2008). The trading of ancient glass beads: New analytical data from South Asian and East African Soda-Alumina Glass beads. *Archaeometry*, 50(5), pp.797-821.
- Francis Jr, P. (2002). *Asia's maritime bead trade: 300 BC to the present*. University of Hawaii Press.
- Francis Jr, P. (1991). Beadmaking at Arikamedu and beyond. *World Archaeology*, 23(1), 28-43.
- FRANCIS Jr, P., (1990). Glass Beads in Asia Part Two. Indo-Pacific Beads. *Asian Perspectives*, pp.1-23.
- Francis Jr, P., (1989). The manufacture of beads from shell. In *Proceedings of the 1986 Shell Bead Conference: selected papers* (pp. 25-35). Rochester Museum and Science Center. Research Division.

- Francis Jr, P., (1982). Experiments with early techniques for making whole shells into beads. *Current Anthropology Chicago, Ill.*, 23(6), pp.713-714.
- Gorelick, L. and Gwinnett, A.J., (1996). Innovative methods in the manufacture of Sasanian seals. *Iran*, pp.79-84.
- Gorelick, L., & Gwinnett, A. J. (1988). Diamonds from India to Rome and beyond. *American journal of archaeology*, 547-552.
- Gorelick, L. and Gwinnett, L.J. (1981). The Origin and Development of the Ancient Near Eastern Cylinder seal. *Expedition* 23/4: 25-26.
- Graeber, D., (1996). Beads and money: notes toward a theory of wealth and power. *American Ethnologist*, 23(1), pp.4-24.
- Hannibal-Deraniyagala (2001). *Beads from Tissamaharama: a typology of Sri Lankan glass and semi-precious stone beads*, Ancient Ruhuna: Sri Lankan-German Archeological Project in the Southern Province: vol. 7 (eds. H.J. Weishaar, H. Roth and W. Wijepala), Kava: Germany.
- Kanungo, A.K. and Brill, R.H., (2009). Kopia, India's first glassmaking site: dating and chemical analysis. *Journal of Glass Studies*, pp.11-25.
- Katupotha, J. (1995). Evolution and geological significance of Holocene emerged shell beds on the southern coastal zone of Sri Lanka. *Journal of coastal research*, 1042-1061.
- Kenoyer, J.M., (2001). Bead technologies at Harappa, 3300-1900 BC: a comparative summary. *Jarrige C, Lefèvre V. South Asian Archaeology*.
- Kenoyer, Jonathan M. (1997). Trade and technology of the Indus Valley: new insights from Harappa, Pakistan. *World Archaeology* 29.2: 262-280.
- Kenoyer, J.M. (2001). "Bead technologies at Harappa, 3300-1900 BC: a comparative summary." *Jarrige C, Lefèvre V. South Asian Archaeology*.
- Kenoyer, J. M., Vidale, M., & Bhan, K. K. (1991). Contemporary stone beadmaking in Khambhat, India: patterns of craft specialization and organization of production as reflected in the archaeological record. *World Archaeology*, 23(1), 44-63
- Kulatilake, S., Perera, N., Deraniyagala, S. U., & Perera, J. (2014). The Discovery and Excavation of a Human Burial from the Mini-athiliya Shell Midden in Southern Sri Lanka. *Ancient Asia*, 5, Art-3
- Lawler, A. (2014). Seafaring in Ancient Sri Lanka. *Archaeology*, 67(6), 42-47.
- Lucas, A. (1989) *Ancient Egyptian Materials and Industries* J. R. Harris (ed.) London.
- Paranavitana, S. and Depārtamēntuva, S.L.P., (1970). *Inscriptions of Ceylon*. Dept. of Archaeology.
- Parker, H., (1909). *Ancient Ceylon* (Vol. 41). Asian educational services.
- Pathmanadan, S. (1984). The Nagaram of the Nanadesis in Sri Lanka. Circa A.D. 1000-1300. *The Sri Lankan Journal of the Humanities*, pp. 122-163.
- Pokornowski, I. (1979). Beads and Personal Adornment. In J. M. Cordwell and R. A. Schwarz, (eds.) *The Fabrics of Culture The Anthropology of Clothing and Adornment*. New York. Pp. 103-118.
- Possehl, G. L. (1981). Cambay beadmaking: an ancient craft in modern India. *Expedition: The magazine of the University of Pennsylvania*, 23(4), 39-47.
- Ray, H.P., (1989). Early maritime contacts between South and Southeast Asia. *Journal of Southeast Asian Studies*, 20(01), pp.42-54.
- Roach, M. E. and Eicher, J. B. (1979). The Language of Personal Adornment. In J. M.

- Cordwell and R. A. Schwarz (eds.) *The Fabrics of Culture, The Anthropology of Clothing and Adornment*. New York. Pp. 7-21.
- Rodcharoen, P. Silpakorn (2014). Assumptions on techniques and production sites of the Dvaravati glass beads in the Central Region of Thailand, *University Journal of Social Sciences, Humanities, and Arts*, 14(3)
- Rösch, C., Hock, R., Schüssler, U., Yule, P., & Hannibal, A. (1997). Electron Microprobe Analysis and X-ray Diffraction Methods in Archaeometry: Investigations on Pre-Islamic Beads from the Sultanate of Oman. *European Journal of Mineralogy*, 9.
- Schussler, U. Rosch, C. and Hock, R. (2001). *Beads from Ancient Sri Lanka: first results of the systematic material analysis*. Lankan-German Archeological Project in the Southern Province: vol. 7 (eds. H.J. Weishaar, H. Roth and W. Wijepala), Kava: Germany.
- Seneviratne, S. D. S. (1985). *Social base of early Buddhism in south east India and Sri Lanka*, Unpublished PhD thesis submitted to Jawaharlal Nehru University, Delhi
- Šmit, Ž., Pelicon, P., Vidmar, G., Zorko, B., Budnar, M., Demortier, G., Gratuze, B., Šturm, S., Nečemer, M., Kump, P. and Kos, M., (2000). Analysis of medieval glass by X-ray spectrometric methods. *Nuclear Instruments and Methods in Physics Research Section B: Beam Interactions with Materials and Atoms*, 161, pp.718-723.
- Sleen, V d, Nicholaas, N., (1958). Ancient glass beads with special reference to the beads of East and Central Africa and the Indian Ocean. *Journal of the Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, pp.203
- Somadeva, R., (2006). Urban origins in Southern Sri Lanka. African and comparative Archaeology, Department of Archaeology and ancient History Uppsala University, Uppsala, Sweden
- Spaer, M. (2001). *Ancient Glass in the Israel Museum, Beads and Other Small Objects*. Jerusalem.
- Tait, H., (1991). *Five thousand years of glass* Published for the Trustees of the British Museum by British Museum Press. London.
- Theunissen, R., Grave, P., & Bailey, G. (2000). Doubts on diffusion: challenging the assumed Indian origin of Iron Age agate and carnelian beads in Southeast Asia. *World archaeology*, 32(1), 84-105.
- Weisshaar, H.-J. (1992). Megalithgraber unter Kokospalmen, *Archaeologie in Deutschland*, Jul-Sept. 1992, pp. 10-15
- Weisshaar, H. J., Roth, H., Wijeyapala, W., & Depārtamēntuva, S. L. P. (2001). *Ancient Ruhuna: Sri Lankan-German archaeological project in the southern province*. von Zabern.

On-line Refereed Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

Recommended Citation

මරේ සේකරානානන් (2016) "කුලීනයන්ගේ සිට ප්‍රාථමිකයින් කරා" (පරි : ඇලෙක්ස් පෙරේරා) ආචාර්ය: Vol. 01: Iss. 2, Article 02.
Available at: www.sab.ac.lk

කුලීනයින්ගේ සිට ප්‍රාථමිකයින් කරා

මහාචාර්ය ගනනාත් ඔබේසේකර සමග ආචාර්ය හැන් ටෙන් බ්‍රුම්මෙල්හයිස්¹ කළ සාකච්ඡාවකි

පරිවර්තනය: ආචාර්ය ඇලෙක්ස් පෙරේරා²

ගනනාත් ඔබේසේකර මහනුවර කඳු මුදුනක ජීවත් වෙයි. ඔහුගේ මෙම නිවහනේ සිට නැගෙනහිර කඳු පන්තිය තෙක් විහිදෙන සර්වදිසා දර්ශනයක් ඔහු සතු වෙයි. මෙම කඳු පන්තිය වූකලී ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසයට හා කථාවලට අනුව වැද්දන් ජීවත් වූවා යැයි සැලකෙන ප්‍රදේශය යි. ඔහුගේ වත්මන් පර්යේෂණයේ යොමුව වී ඇත්තේ ද මෙම වැද්දන් ය.

ඔබේසේකරගේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති වංශාවලිය 1911 වර්ෂයේ දී වාර්ල්ස් සහ බ්‍රෙන්ඩා සෙලිග්මාන් විසින් රචිත සම්භාව්‍ය කෘතියක් වන *වැද්දෝ* කෘතිය දක්වා ම දිවෙයි. පැරණි දඩයම් සමාජයක් ලෙස හැඳින්වීමට පිලිගත් මානව විද්‍යාත්මක පාරිභාෂිකය ලෙස *වැද්දෝ* යන්න මුලින් ම පිලිගැනීමට ලක් විය. එඩ්වඩ් ටයිලර් මානව විද්‍යාව පිලිබඳ වූ තම කෘතියේ මෙම ජනකණ්ඩාම හැඳින්වූයේ ලැප්පාලි වනවාරීන් හෝ දඩයම්න් ජීවත් වන ප්‍රාථමිකයින් ලෙසිනි. මෙම අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයෙහි ලා බ්‍රිතාන්‍ය පාර්ෂ්වයෙන් ගත් කල ප්‍රථම ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය ලෙස සෙලිග්මාන්වරුන්ගේ උත්සාහය ගිනිය හැකිවෙයි. සී. ජී. සෙලිග්මාන් සහ ඩබ්ලිව්.එච්. ආර්. රිවර්ස් ප්‍රථම විධිමත් මානව විද්‍යා පර්යේෂකයින් ලෙස සැලකිය හැකි අතර ඔවුන්ගේ මග පෙන්වීම අනුව ගමන් කළේ මානව විද්‍යාඥයින් වන රැඩ්ක්ලිෆ් බ්‍රවුන් හා බ්‍රිතාන්‍ය සමාජ මානව විද්‍යාවේ ආදි කර්තෘ ලෙස හැඳින්වෙන මැලිනොවුස්කි යන දෙදෙනා ය. “සෙලිග්මාන්වරුන්ගේ අධ්‍යයනය තුළ මට ඇති ගැටලුව වන්නේ රටේ නැගෙනහිර දෙසට වන්නට ඇති තැනිතලා භූමිය හෙවත් බිත්තැන්න නම් වූ කුඩා ප්‍රදේශයකට වැද්දන් සීමා කිරීම යි. අවාසනාවකට මෙම අධ්‍යයනය

¹ ආචාර්ය හැන් ටෙන් බ්‍රුම්මෙල්හයිස් (Dr Han ten Brummelhuis) ඇම්ස්ටර්ඩෑම් විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා හා සංස්කෘතික මානව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය කරයි. ඔහුගේ පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය වන්නේ අග්නිදිග ආසියානු ප්‍රධාන භූමිය: විශේෂයෙන් ම තායිලන්තය හා බුරුමය යි.

² ඇක්වයින්සාස් විශ්වවිද්‍යාල කොලීජියට අනුබද්ධිත කුරුණෑගල ජෝශප් වාස් ආයතනයේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන උපදේශකවරයා ය. සමාජ හා සංස්කෘතික මානව විද්‍යාව හා අධ්‍යාපනය යන ක්ෂේත්‍රවල පර්යේෂකයෙකි.

දහනව වන ශතවර්ෂයේ ප්‍රාථමිකයින් හා බැඳී පූර්වනියුක්තියක් ලෙස මුල් බැසගත් අතර සෙලිග්මාන්වරුන් තව දුරටත් පිරිසිදු වැද්දන් සෙවීමේ නිරත වුවත් ඇත්තවශයෙන් ම එවන් කිසිවෙකු ඔවුන්ට හමුවූයේ නැත. ඔවුන්ගේ කල්පිතයට සන්නිකර්ෂණීය ලෙස හෝ අවසාන වශයෙන් සොයා ගත හැකි වූයේ ආර්ථික හා සමාජයීය වශයෙන් සම්පූර්ණයෙන් ම වාගේ පිරිහුණු තත්වයක සිටි පවුල් හතරක් පමණි. මගේ නිවසේ සඳුකලයේ සිට කඳු සිරස් දෙස බලන විට පෙනෙන සෙලිග්මාන්වරුන් විසින් පර්යේෂණ සිදු කළ ක්ෂේත්‍රයට උතුරින් වර්ග සැතපුම් දහස් ගණනක ප්‍රමාණයක් පුරා විහිදී ඇති භූමි ප්‍රදේශය වැදී රට හෝ මහා වැදී රට ලෙස වසර තුන්සියකට වඩා පැරණි සිංහල ලේඛනවල සඳහන් වන බව මම දනිමි. එහෙත් මෙම ප්‍රදේශවල මා කළ සැරිසරීම්වලදී දැකිය හැකි වූයේ එම ප්‍රදේශවල වැද්දන් ජීවත් නොවන බව යි. එම ප්‍රදේශවල ජීවත් වන ජනයා සිංහල බෞද්ධයින් බව කියති. මෙහිදී මට ඇති වූ ප්‍රශ්නය වූයේ මෙම ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ වැදිජනයාට කුමක්විද යන්න යි. ඉන්පසුව මගේ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන මෙන් ම මගේ මෙනෙහිකිරීම් ද වැඩිදියුණු වන විට මම කල්පනා කළේ සෙලිග්මාන්වරුන් විසින් පර්යේෂණ සිදු කළ ක්ෂේත්‍රයට උතුරින් වූ මෙම විශාල ප්‍රදේශයේ වැද්දන් ජීවත් වූයේ නම් ඔවුන් රටේ වෙනත් ප්‍රදේශවල ජීවත් වෙනවා ද යන්න මවිසින් සොයාබැලිය යුතු බව යි. ඒ අනුව දහසය වන ශතවර්ෂයේ ජීවත් වූ බෞද්ධ භික්ෂූන්වහන්සේලා සහ වෙනත් වියත් ලේඛකයින් විසින් රචිත සම්භාව්‍ය ලේඛන හා කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද ගැඹුරින් විමසා බැලුවෙමි. ඉන් සමහර ලේඛනවල සඳහන් වූයේ වැද්දන් දළ වශයෙන් ගත්කල බුදුන්ගේ පා පහස ලද ශ්‍රීපාදස්ථානය අවට ජීවත් වූ බව යි. තවත් සමහර ලේඛනවල සඳහන් වන්නේ දැනට සම්පූර්ණයෙන් ම වාගේ සිංහල බෞද්ධ ප්‍රදේශ ලෙස ගැනෙන ප්‍රදේශවලට ද වැද්දන් සම්බන්ධ බව යි.

තවත් ලේඛනයක සඳහන් වන්නේ වැද්දන් ලංකාවේ ප්‍රධාන නගරය වන කොළඹට සැතපුම් විස්සකට පමණ දකුණින් ජීවත් වූ බව යි. මා සිතන ආකාරයට සංකේතාත්මක ලෙස කෙනෙකු ධනවාදය දඩයම් ක්‍රමයේ ස්වරූපයක් ලෙස නම් කරන්නේ නම් හැර මෙය වර්තමානයේ වැදි ජනාවාසයක් යැයි සිතාගැනීමට පවා අපහසු දෙයක් වෙයි.”

ඔබ්බේසේකර, තමන් විසින් පූජාකර්ම හෝ වත් පිළිවෙත් පිළිබඳ වසර විස්සකට හෝ තිහකට පෙර පරිශීලනය කළ ලේඛන නැවත පරීක්ෂාකර බැලී ය. මෙම ලේඛනවලත් වැද්දන් රටේ විවිධ පළාත්වල ජීවත් වූ බවට ශාක්ෂි දැකිය හැකි විය. එයින් එක්තරා පසු අස්වනු වාරිත්‍රයක එක් පූජකවරයෙක් (භික්ෂුවක් නොවේ) වැද්දන්ගේ ගැයුම නම් වූ කෝල්මුර ගායනයක් කරයි. එහි මහනුවර ප්‍රදේශයේ උතුර, දකුණ මෙන් ම නුවර මධ්‍යයේ ද පැවති වැදිජන ගම්මාන අනුවක පමණ ලැයිස්තුවක් සඳහන් වෙයි. මේ පිළිබඳ වැඩිදුර විමසීම් කළ විට පහලොස්වන ශතවර්ෂයේ දී මහනුවර නගරය කටුපුල්ලේ නම් වූ වැදි ගම්මානය ලෙස මුලින් හඳුන්වා තිබූ බව ඔබ්බේසේකරට දැන ගත හැකි වූ අතර එම ගම්මාන ප්‍රධානියා වූයේ කටුපුල්ලේ වැද්දා ය. ඉන් බොහෝ කලකට පසුව මහනුවර ලේඛනවල කටුපුල්ලේ නමින් පොලිස් නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් ගැන ද සඳහන් ව ඇත.

කඩයිම් පොත්

“මේ අවස්ථාව වන විට අප පැමිණ සිටින වමන්කාරජනක ප්‍රස්තුතය වන්නේ වැද්දන් මහනුවර හා ඒ අවට ප්‍රදේශවලට සීමා නොවූ අතර අඩුම වශයෙන් දැනට වසර තුනසියකට පමණ පෙරාතුව රටේ සෑම ප්‍රදේශයක ම ජීවත් වූ බවට පවතින මතය යි. ඔවුන්ගේ සංඛ්‍යාව නියත වශයෙන් පැහැදිලි නැති වුව ද ඔවුන්ගේ භෞතික රූපාකාරය අතිශයින් ම සුවිශේෂී වෙයි. ඒ අනුව මෙම ව්‍යාපෘතිය විමසීමේ දී එහි ඇති ඓතිහාසික මෙන් ම මානව වංශවිද්‍යාත්මක දෘෂ්ටිමය වූ සත්‍යතාවන් පිලිබඳව ද මම විශේෂයෙන්ම උනන්දු වීමි. මේ සම්බන්ධ වැඩිදුර කරුණු සෙවීම සඳහා පර්යේෂණ සහායකයින් කිහිප දෙනෙකු ම යෙදවීමි. එසේ කරනු ලැබූයේ ශ්‍රී

ලංකාවේ ඉතිහාසඥයින් සාමාන්‍යයෙන් අවධානය යොමු නොකරන බෞද්ධ හා ධර්ම ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ විමසීම සඳහා ය. ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ කිසිවකු විසින් පරිශීලනය නොකළ පුස්තකාල පොත් රාශියක් සහිත අල්මාරියක් පවතී. මෙම පිටපත් හික්සන් විසින් ලියන ලද ඒවා නොවන අතර ඒවා බොහෝමයක් සාමාන්‍ය මිනිසුන් විසින් ද එසේම ප්‍රාදේශීය ප්‍රකූ පිරිස්, ලේකම්වරුන් සහ ගැමි නායකයින් විසින් ද ලියන ලද ඒවා ය. මෙම ලේඛන වැදිප්පන ආස්ථානය ද ඇතුළත් ව එකල අද්‍යක්ෂිත මහනුවර සමාජ සංවිධානය පිළිබඳ තොරතුරු සපයන අපූර්ව මූලාශ්‍රයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. මෙම බහුවිධ ලේඛන අතර වූ එක් ලේඛන ප්‍රභේදයක් වන්නේ කඩයීම් පොත් නමින් හැඳින්වෙන ලේඛන විෂේෂයකි. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාවේ සීමා මායිම් සඳහන් කිරීමේදී ප්‍රාන්ත, ගංගා මගින් ද ප්‍රසිද්ධ මග සලකුණු මගින් හා සමහර අවස්ථාවලදී ගල් කුළු හා ගස් යොදාගෙන ද වෙන් කිරීම සිදු කොට ඇති අතර නිතර ම වාගේ කැටයම් කළ ගල් කුට්ටි සහිත මායිම් සලකුණු ද යොදාගෙන ඇත. මෙවන් කඩයීම් පොතකට දිය හැකි කදිම උදාහරණයක් වන්නේ මාතලේ කඩයීම් පොත යි (මාතලේ යනු මහනුවරට උතුරුන් පිහිටි දිස්ත්‍රික්කය යි). මෙම ලේඛනයේ ප්‍රාදේශීය රජ කෙනෙකු වන විජේපාල එක්තරා නායකයෙකු ගෙන්වා මෙසේ අසයි. මෙම මාතලේ නම් වූ විශාල ප්‍රදේශයේ වැදගත් පවුල් කවුරුන්ද? නායකයා විස්තර කරමින් පවසන්නේ අසවල් නම් දරන කුලීනයින් ජීවත් වන බවයි. එසේ ම අසවල් නම් දරන වැදි නායකයින් අසවල් නම් දරන ගම් ආරක්ෂා කරන බවත් ඊට මදක් දුරකින් අසවල් නම් දරන වැදි නායකයා අසවල් නම් දරන ගම් ආරක්ෂා කරන බවත් ය. ඉන් පසු ව රජු මෙසේ අසයි. එම භූමි ප්‍රදේශයට එපිටින් ජීවත් වන්නේ කවුද? එවිට අදාළ නායකයා විසින් ආන්තික ප්‍රදේශවල පෙරමුණු රක්ෂා කරනා වැදි නායකයින් පහලොස් දෙනෙකුගේ පමණ නාම ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කරයි. මෙම නායකයින් සතුව විවිධාකාර නම් පැවතීණි. සමහර ඒවා සිංහල නම් ය. සමහර අය නිළ නාම සහිත කුලීන නම් සහිත වූහ. ඒවායින් පෙන්නුම් කෙරුනේ එම වැදි නායකයින් මහනුවර රජුන්ගෙන් පදවි තානාන්තර ලබා තිබූ බව යි. මෙම විස්තරයේ අසීරිය නංවන කරුණක් වන්නේ මෙම වැදි ප්‍රධානීන් අතර පෙරමුණු රක්ෂා කාන්තා නායිකාවන් ගැන ද සඳහන් වීම යි. සෙලියමාන්වරුන් හා අනෙකුත් යටත්විජිත යුගයේ ලේඛකයින් සඳහන් කරන වැදි කාන්තාවන් ලජ්ජාශීලී පිරිසකි. ඔවුහු තම ප්‍රජාව දැකීමට එන අයට මුහුණ දීමට මෙන් ම විදේශිකයින්ට ද මුහුණ දීමට අකමැති අය වෙති. ඊට හාත්පසින් ම වෙනස් වැදි කාන්තා පිරිසක් අපගේ ලේඛනවලින් මතු වී ඇත.”

මෙම ඊතියා ප්‍රාථමික ජනතාවගේ ඓතිහාසික සංකීර්ණතාව තව දුරටත් තේරුම් ගැනීමට මෙම ලේඛන මගින් තහවුරු කෙරෙන කාරණා ඔබ්බෙසේකර පෙළඹවී ය. මෙහිදී පැහැදිලි වන කරුණ වන්නේ මෙම ජනතාව රට පුරා ම පැතිරී සිටියා පමණක් නොව විවිධ කණ්ඩායම්වලට අයත් වැද්දන් ද සිටි බව යි.

“මහනුවර කුලීනයින්ට දුන් නම්බුනාම ආකාරයෙන් නාමය මුලට බණ්ඩාර යන කොටස වැද්දන් සඳහා ද යොදා තිබිණි. කෙනෙකු හඳුන්වා තිබුනේ සටන්බිම කාර්යභාරයක තේරුම දෙන කඩුකාර යන නමිනි. තව අයෙකු රාජා (සුළු රජු) ලෙස නම් කෙරුණු අතර ඔවුන්ගෙන් පැවතෙන්නෝ බෞද්ධ රාජාවරුන් සමග අන්තර් වෛවාහික සබඳතාවලින් යුක්ත වූහ. ඒ අනුව මෙම පිරිස් මහනුවර රජු විසින් මහනුවර සිට මාතලේ දක්වා ද ඉන් ඔබ්බට බිත්තැන්න (වර්තමාන මහියංගණය) දක්වා ද එපමණක් නොව මා අනුමාන කරන ආකාරයට ත්‍රිකුණාමලය සහ මඩකලපුව දක්වා වූ නැගෙනහිර වෙරළ වරායන් දක්වා ද වූ ආරක්ෂක පෙරමුණුවල කටයුතු සඳහා යොදවා තිබූ බව ද දැක්වීම විස්මයට කරුණක් නොවනු ඇත.

වැද්දන් ඔවුන්ගේ ලිහිල් හා ඉන්ද්‍රියනු නොවන කුල ක්‍රමය නොමැති ව වුව ද සිංහලයින් මෙන් ම ඇතුළතින් විභේදනය වී සිටි බව අපි තේරුම් ගනිමු. එසේ ම වැද්දන් පිළිබඳ යටත්විජිත මතය

අනුව නග්න ව හෝ කොළ හා කොළ අතු ආදිය ඇඳ සිටි වැද්දන්ට වඩා මොවුන්ගෙන් සමහර දෙනා හොඳින් ඇඳ පැළඳ සිටි රජුගේ ආරක්ෂකයෝ වූහ.”

බෞද්ධ ජනතාවක්?

වැද්දන් පිළිබඳ අපගේ මෙම තේරුම් ගැනීම ස්වාධීන යුරෝපානු මූලාශ්‍ර මගින් ද සනාථ වෙයි. 1602 දී ජෝරිස් වැන් ස්පිල්බර්ගන් (Joris van Spilbergen) නම් ඕලන්ද ජාතිකයාගේ සහ තවත් අයගේ සටහන්වල එම ස්ථානය ම හෙවත් බින්තැන්න - අලුත්නුවර ගැන සඳහන් වෙයි. ඉන් කියැවෙන්නේ ප්‍රධාන නගරය නොහොත් පැරණි නගරය හෙවත් මහනුවර යුධ කාලවල තාවකාලික ව අහඹුර දමූ අවස්ථාවල දී රජවරු තම පවුල්වල පිරිස් වැද්දන්ගේ ආරක්ෂාව යටතේ අලුත්නුවර ප්‍රදේශයේ රඳවා තිබූ බව යි. ලන්දේසි වාර්තා අනුව මෙම බින්තැන්න අලුත්නුවර ප්‍රදේශය රටේ ඉතා සරුසාර ප්‍රදේශයක් වූ අතර එය තරමක කලබලකාරී නාගරික පරිසරයක් ද විය. ඒ අනුව මෙම ප්‍රදේශය නටඹුන් විමට හේතු වූ කරුණු කාරණා තව දුරටත් විමසා බැලිය යුතු වෙයි. මෙම දත්තවලට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින පොදු ප්‍රාග්විනිශ්චය වන නිරන්තරයෙන් ම ශ්‍රී ලංකාව බෞද්ධ රාජ්‍යයක් ව පැවති බවට කියැවෙන මතය ද ප්‍රතිශෝධනයකට ලක්විය යුතු වෙයි. ජනතාව පූර්වජන ඇදහිල්ලකට දායක වන ආකාරයට වැද්දෝ ද බෙහෙවින් ම අබෞද්ධ ආකාරයෙන් කටයුතු කරති.

“මවිසින් දැනට කරගෙන යනු ලබන ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන පෙර වැදිරට හා බැඳි විවිධ ප්‍රදේශවල පවතින සිද්ධස්ථාන ආශ්‍රිත ව සිදුවෙයි. එවායින් මා පෙන්වා දෙන්නේ නෑ යකුන් පිළිබඳව වැදි සංකල්ප සාධනය මේ වන තෙක් කෙසේ හෝ නොනැසී පවතින ආකාරයත් ඒවාට බෞද්ධ අර්ථයක් හා සුවිශේෂතාවක් දී ඇති ආකාරයත් ය.

අප විසින් දැනට ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන කරන ප්‍රදේශයේ බෞද්ධයින් අතර පවතින වර්තමාන විශ්වාස හා ඇදහිලි පරීක්ෂාකර බලන අතර ම සෙලිග්මාන්වරුන් විසින් සපයා ඇති වැදි නෑයකුන් ඇදහීම් පිළිබඳ පවතින අපූර්ව තොරතුරු ද වැදි සංකල්ප සාධනය පාරගමය වූ විවිධ සිද්ධස්ථාන ආශ්‍රිත දත්ත ද භාවිත කරමින් කෙනෙකුට පූර්ව විශ්වාස හා ඇදහිලි පිළිබඳ ගැඹුරු සොයා බැලීමක් කළ හැකි වෙයි.

1815 දී බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් මහනුවර රාජධානිය අත්පත් කර ගත් අතර මහනුවර නායකයෝ බ්‍රිතාන්‍යයන් සමග(උඩරට ගිවිසුම ලෙස ප්‍රචලිත - පරි) ඊන්යා මහනුවර ගිවිසුමට අත්සන් තැබූහ. එසේ වුව ද 1818 දී බ්‍රිතාන්‍යයන්ට විරුද්ධ ප්‍රථම කැරැල්ල ඇරඹිණි. එම වර්ෂයේදී ම මහනුවර අවසාන රජුගේ නෑයෙකු සිහසුනට උරුමකරුවෙකු ලෙස ඉදිරිපත් වූ අතර ඔහු තම පිරිවර ද සමග දකුණු ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි (හින්දුන්ගේ ද බෞද්ධයින්ගේ ද වැද්දන්ගේ ද දෙවියෙකු වන) කතරගම මුරුගන් දේවාලය වෙත ගියේ ය. එහි පූජකයා විසින් මෙම රාජ්‍ය උරුමක්කරුට කඩුවක් හා අනෙකුත් මෙවලම් ද ලබා දෙන ලදී. ඉන්පසුව මොහු කුලීන බණ්ඩාර වැද්දෙකු වූ ද මහනුවර රාජධානියේ වැදගත් නායකයෙකු වූ ද කිවුලේගෙදර මොහොට්ටාල මුණ ගැසී ඇත. ඔහු තවත් වැද්දන් දෙසියක් සමග බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධයට නායකත්වය සැපයී ය. රාජ්‍ය උරුමක්කරු වැදිරටේ සඟවා තැබුණු අතර වැද්දන් විසින් ආරක්ෂා කරනු ලැබිණි. මෙම රාජ්‍ය උරුමක්කරු විධිමත් ලෙස රාජ්‍යත්වයට පත්කරන අවස්ථාවේ දී අදාළ පූජාවිධිවලට ද බෞද්ධ මහනුවර නායකයින් සමග වැද්දන් ද සහභාගි වී ඇත. මෙම අවස්ථාව පෝල් ඊ. පීරිස් නම් ඉතිහාසඥයා විසින් උඩරට විරෝධය පිළිබඳව ද විස්තර කරමින් 1950 දී ලියන ලද ‘සිංහලේ හා දේශප්‍රේමියෝ’ නම් කෘතියේ හැර අනෙක් සාමාන්‍ය ඉතිහාස ලේඛන විසින් අමතක කර දමා ඇති බව පෙනේ. ඇත්තවශයෙන් ම සිංහලයේ සහ වැද්දෝ යන දෙගොල්ලෝ ම බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ සහායක මර්ධනයට අත්වූයින් ම ගොදුරු වූහ. මා සිතන ආකාරයට මෙම යුගයේ දී ජනගහනය

අපකිරණය වීමේ ප්‍රතිඵලය වූයේ වැද්දරට විශාල භූමි ප්‍රමාණයක් තේ වගාව සඳහා පරිවර්තනය වීම යි. එම ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ වැද්දන්ට කුමක් විදැයි කාට අනුමාන කළ හැකිද?”

වනවාරී මිනිසා

ඔබේසේකරගේ හිතේ තියෙන ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රථම කොටස වැද්දන් පිළිබඳ යටත්විජිත නියෝජනය හා සම්බන්ධ වෙයි. මෙම තර්කය හවායි සම්බන්ධයෙන් යුරෝපා මිථ්‍යා නිර්මානය පිළිබඳ ඔහු විසින් ලියන ලද **කැප්ටන් කුක්** ග්‍රන්ථයෙහි එන තර්කයට යම් සමානත්වයකින් යුතු වෙයි.

“මේ ආකාරයට වැද්දන් පිළිබඳ යටත්විජිත නියෝජනය සම්බන්ධ ප්‍රථම පියවර ලබාගෙන ඇත්තේ 1681 දී එදා හෙළදිව (නමින් සංභලයට පරිවර්තනය වී ඇති - පරි) ග්‍රන්ථය ලියූ කලක් මහනුවර රාජධානියේ සිරගත කොට සිටි බ්‍රිතාන්‍ය සිරකරුවෙකු වූ රොබට් නොක්ස් ගෙනි. නොක්ස් සහ ඔහු සමග ඔහුගේ නැවේ සිටි අන් අය ද අල්ලා තවත් යුරෝපීය සිරකරුවන් කිහිප දෙනෙකු ද සමග මහනුවරට ගෙන එන ලදී. නොක්ස් හැර අන් අය මෙහිදී විවාහ වීම, දරුවන් ලැබීම, වෙළඳාම් කිරීම, ආදී සියලු දේ කළහ. ස්කොට් ජාතික කැල්වින්වාදියෙකු වූ නොක්ස් මේ කිසිවක් නොකළ අතර එම කටයුතු බොහෝමයකට තම විරෝධතාව ද දැක්වී ය. වසර විස්සක පමණ කාලයක් ලංකාවේ ගත කළ නොක්ස් ආපසු සිය රටට ගොස් මෙම අසුරු පොත ලිවී ය. මෙම ග්‍රන්ථය මුල්කාලීන මානවවාදය ලේඛන අතර දැකිය හැකි අසුරුව කෘතියකි. අන් සියලු දේ මෙන් ම ඔහු ශ්‍රී ලංකාව ද තම කැල්වින්වාදී ව්‍යක්තියෙන් (Calvinist Persona) යුත් ප්‍රිස්මයේ ලා දකීයි. වැද්දන් පිළිබඳව සඳහන් කරන ප්‍රථම යුරෝපානුවන් අතරින් කෙනෙකු වන නොක්ස් තම පොතෙහි වනවාරී මිනිසා නම් කොටසෙහි කරුණු දක්වන්නේ සොබාදහම හා සංස්කෘතිය අතර ගතානුගතික යුරෝපීය විලක්ෂණය අනුව යමිනි. එහි දී ඔහු පවසන්නේ කැලෑ සහ හීලෑ වශයෙන් සතුන් මෙන් ම කැලෑ සහ හීලෑ මිනිසුන් ද සිටින බව යි. හීලෑ වැද්දන් තරමක් සමාජශීලී අය වූ අතර ඔවුහු ගොවිතැන් කළහ. නොක්ස්ට හුරු වූයේ එම වැද්දන් ය. ඔහු කැලෑ වැද්දන් දැක නොතිබූ බව පිළිගන්නා අතර ඔහු පවසන්නේ මෙම කැලෑ වැද්දන්, ඔහුට කඳුකරයේ සිට දැකිය හැකි වූ එසේ ම මා ද මහනුවර මගේ නිවහනේ සිට දකින ඇත බින්නැන්න ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන බව යි. එතෙකුදු වුවත් නොක්ස් මෙම කැලෑ වැද්දන් පිළිබඳ ව විස්තරාත්මක තොරතුරු සපයන්නේ තමන්ට අසන්නට ලැබුණු දේ ඇසුරිනි.”

නොක්ස් සහ ඔහු අනුව ගිය අය මෙම කැලෑ වැද්දන් මධ්‍යකාලීන යුරෝපීය රාමුව වන **වනවාරී මිනිසා** ගණයට ඇතුළත් කළහ. මෙම ප්‍රතිරූපය පසුව පෘතුගීසි හා ඕලන්ද සටහන් හා ලේඛනවලටද ඇතුළත් විය. වැදි සමාජයේ පැවති බහුවිධතාව හා සංකීර්ණතාව එකල යටත්විජිත ලේඛකයෝ සම්පූර්ණයෙන් ම නොසලකා හැරියහ. සෙලිග්මාන් පැමිණෙන විට වැද්දෝ බෙහෙවින් ම අන් ජනවර්ග හා මුසුවීමට මෙන් ම අපකිරණයට ද භාජනය වී සිටියහ. යුරෝපීයන්ට ප්‍රාථමික ජනයා කෙරෙහි දැඩි ආසක්තාවයක් ඇති වී තිබිණි. මෙම සංකල්පනාවට කදිමට ගැලපෙන්නේ ඔස්ට්‍රේලියානු ඇබොරිජන්වරු ය. ඒ අනුව වැද්දන් ද සලකනු ලැබූයේ ද දකුණු ඉන්දියාවේ කඳුකර ගෝත්‍රිකයින් හා සබැඳි වරෙක ඔස්ට්‍රේලියානු ඇබොරිජන්වරුන්ටද සබඳකම් සහිතව විශාල වශයෙන් පැතිරී සිටින ප්‍රාථමික ජන විසිරණයේ කොටසක් ලෙස ය.

“ඒ අනුව සිදුවෙමින් පවතින්නේ ප්‍රාථමික ජනයා නැරඹීම සම්බන්ධ වූ යුරෝපීය ග්‍රස්තිය (obsession) අනුව යමින් ඔස්ට්‍රේලියාවේ කාන්තාර ජනාවාසවල ජීවත් වන ඇබොරිජන්වරුන් නැරඹීම අපහසු වුවත් ඔබට ඔවුන්ගේ ඥාති සොයුරු සොයුරියන් වන, වැද්දන් බින්නැන්න අලුත්වුවර රජයේ තානායමේ දී පහසුවෙන් දැක ගත හැකි වීම ය.”

ස්වයං ප්‍රාථමිකරණය

නැව් මගින් පැමිණිය යටත් විජිත නිලධාරීන් හා අමුත්තන් යන දෙපිරිස ම වැද්දන් ප්‍රාථමික තත්වයෙන් දිවිගෙවනු දැකීමට පැමිණියහ. ප්‍රදේශයේ සිංහල ගම්ප්‍රධානිහු මෙම වැද්දන්ට කොළ අතු අත්දවා කුතුහලයෙන් යුතු වූ යුරෝපීයන්ට ප්‍රදර්ශනය කළහ.

“සෙලිගමාන්වරු මෙවන් ප්‍රදර්ශන වැද්දන් පිළිබඳ දර්ශණය විස්තරයක් කරති. ක්‍රමයෙන් මෙම ප්‍රදර්ශන වැද්දෝ යුරෝපීයන් ඉදිරියේ මෙන් ම සිංහලයින් ඉදිරියේ ද සමස්ත වැද්දන් පිළිබඳ ප්‍රමුඛ ප්‍රතිරූපය බවට පත් වූහ. ඒ අනුව 1950 ගණන්වලදී මවිසින් ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ සිදු කළ කාලයේ මහියංගණය බෞද්ධ විහාරය දෙසට ගමන් කරන විට දී වැද්දන් ප්‍රාථමිකයින් ලෙස සැරසී සමහරුන් කෙටේරිය ද උර දරා සිටිනු දිටිමි. සමහර මෙම වැද්දෝ කලකට පෙර ඔවුන් විසින් පතරෙම් කුවක්කුව වෙනුවෙන් අත් හැර දැමූ පෞරාණික දුනු හා ඊතල ද උර දරා සිටියහ.”

මෙහි දී ඔබ්බෙසේකර නිරීක්ෂණය කරන්නේ අපූර්ව සංසිද්ධියකි. එය ප්‍රදර්ශන වැද්දන් පිළිබඳ කාරණාවක් ම නොවේ. මෙහි සිදුවන්නේ ස්වයං ප්‍රාථමිකරණයකි. මෙම පිරිස විදේශිකයින්ගේ හා ධනවත් දේශීය සංචාරකයින්ගේ සතුව සඳහා ප්‍රදර්ශනය වීමේ මෙම ස්වයං ප්‍රාථමිකරණය අද දක්වා ම සිදුවෙයි.

නමුත් ස්වයං විරෝධී නරුමවාදයකින් යුතුව ද එසේ ම තමන් මෙම භූමියේ ඇබොරිජින්වරුන් සහ එනිසා ම මෙම භූමියේ මුල් පදිංචිකරුවන් යන යුරෝපීය අදහස පෙරදැරිව වුවද මෙම ස්වයං ප්‍රාථමිකරණය කිසිදු විරෝධයකින් තොර ව සිදුවන්නේ එමගින් ඔවුන්ට ස්වයං ගෞරවයක් හා මුදල් ආදායමක් ලැබෙන නිසා ය.

“වැද්දන්ගේ පැත්තෙන් ගත් කල ඔවුන් මෙසේ කීමට පුළුවන. අපි ආදිවාසීන් හෙවත් පුරාණ පදිංචිකරුවෝ වෙමු. එසේ ම මෙම ඓතිහාසික ප්‍රබන්ධය ඔවුන්ට යම් ගෞරවයක් සහ ස්වයං වටිනාකමක් ගෙන දෙන බව මම පිලිගනිමි. එසේ ම මෙම ආදිවාසී යන නවතම මතිය (notion) ආර්ය වනවාරින් සොයන හා වැද්දන්, (ඓතිහාසික ව කථාකරන එහෙත් කලාතුරකින් සිදුවන) සිංහල - බෞද්ධයන්ගේ ආධිපත්‍යයෙන් හිතුවක්කාර ලෙස මුද්‍රවාලීමට උත්සාහ දරන, එමෙන් ම ඔවුන්ගේ අද්‍යතන අවාසනාවන්ත තත්වය (කිසිවෙකු මෙය ප්‍රතික්ෂේප නොකරන්නේ රටේ සමස්ත ජනතාව භයානක අවාසනාවන්ත තත්වයකට මුහුණදී සිටින නිසා ය) මතුකොට දක්වන, යුරෝපීය නිදහස් හා විචිත්‍රාද්භූත (romantic) ප්‍රාථමිකවාදීන් විසින් දරනු ලබයි. නමුත් මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ මේ අනුව වැද්දන් තර්ජිත ප්‍රජාවක් හා ආදිවාසී ජනතාවක් බවට පත් වී ඇති බව යි. එසේ ම මොවුන්ගේ මෙම අන්තරායකර තත්වය යටත්විජිත නිර්මාණයක් වුවත් ඔවුන් අද මා සිටින තත්වයට වඩා ආදිවාසී විය නොහැකි ය. වැදි නායකයින් ජිනීවාගී පැවති ආදිවාසී හා තර්ජිත ජනතාවගේ ලෝක සමුළුවට සහභාගී වීම අධිවේගී සංචාරකයෙකගේ අමන්දානන්දයට හේතු විය හැකි ය.

කැප්ටන් කුක් ගේ කෝණයෙන් ගත් කල මෙම සමස්ත විනය සම්පූර්ණයෙන් ම වාගේ වමන්කාරජනක වෙයි. ඒ අනුව යටත්විජිතවාදී හා පශ්චාත් යටත්විජිතවාදී නිර්වචනයන් වන ‘ප්‍රාථමික’, ‘ඇබොරිජින්’, ‘ස්වදේශීය’, ‘ආදිවාසී’ සහ වෙනත් එවැනි භාෂිතයන්, නව පෞරාණික පදිංචිකරුවන් විසින් කළ පැරණි අතීතයක නව සත්‍යයක් ලෙස පිරිපහදු බවට, පුනසුත්‍රකරණයට හා අන්තර්ක්ෂේපණයට (reified, reformulated, and introjected)පත් ව ඇතැයි ඔබ කියනු ඇත.”

Bibliography

- Knox, Robert [1681], *An Historical Relation of the Island of Ceylon*, Glasgow: James MacLehose and Sons (1911).

- Pieris, Paul E. [1950], *Sinhale and the Patriots*, New Delhi: Nawrang (1995)

- Seligmann, C.G. and Brenda Z., *The Veddas*, Cambridge: University Press (1911).

- Tylor, E. B., *Anthropology: An Introduction to the Study of Man and Civilization*, London: Macmillan and Co. (1881).

මහාවාර්ය ගනනාත් ඔබේසේකර

මහාවාර්ය ගනනාත් ඔබේසේකර ප්‍රින්සිපාල් විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව විද්‍යාව පිළිබඳ සම්මානිත මහාවාර්යවරයෙකි. ඔහුගේ අනෙකුත් කෘතීන් අතර *Medusa's Hair: An Essay on Personal Symbols and Religious Experience* (1984), *The Cult of the Goddess Pattini* (1984), and *The Work of Culture: Symbolic Transformation in Psychoanalysis and Anthropology* (1990) සුවිශේෂී වෙයි. මෙම කෘති තුන සුවිශේෂී වන්නේ මනෝවිද්‍යාත්මක මෙන් ම සංකෘතික යන ක්ෂේත්‍රවලට ඒවායේ අවධානය යෙදී තිබීම නිසා ය. ඔහුගේ *The Apotheosis of Captain Cook: European Mythmaking in the Pacific* (1992) කෘතිය Marshall Sahlins සමග ප්‍රාථමිකයින් හා සම්බන්ධ වින්තනය පිළිබඳ විවාදාත්මක මතවාදයකට යොමු කිරීමට සමත් විය. මේ සම්බන්ධයෙන් ඔහු මේ වන විට කවදාටත් වඩා සාධනීය තලයක සිටියි. මේ වන විට ඔහු ලියා ඇති *Cannibal Talk: Dialogical Misunderstandings in the South Seas* යන කෘතිය සම්බන්ධ තොරතුරු ඇමිස්ටර්ඩෑම් හි පැවති සම්මන්ත්‍රණයක දී ඉදිරිපත් කළේ ය. ඔහුගේ සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක් වන *Karma: Ethical Transformation in Amerindian, Buddhist, and Greek Rebirth* කෘතිය මේ වන විට පාඨකයින් අතට පත් ව හමාර ය. මෙම කෘතියෙන් මොහු පෙන්වා දෙන්නේ ඉන්දියානු ආගම් සීමාවෙන් පිටත පුනරුත්පත්ති න්‍යායන් පුළුල් වශයෙන් අපකිරණය වන ආකාරය යි. මෙහිදී ඔහු තව දුරටත් දක්වන්නේ කුඩා පරිමාණ ජන සමාජවල හමුවන 'පුනරුත්පත්ති කල්පිතය' ඉන්දියාවේ දී කර්මවාදය ද ඇසුරුකොට වඩා සංකීර්ණ ආකෘති දක්වා වර්ධනය වන ආකාරයත් කර්මවාදය ඇසුරු නොකොට පුරාණ ග්‍රීසියේ එය වර්ධනය වන ආකාරයත් ය. මෙම ලිපියේ දී ඔහුගෙන් විමසනු ලබන්නේ මානව විද්‍යාවේ ආරම්භය හා බැඳී සිය විවරණයන් ද සහිත ඔහුගේ වර්තමාන ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයන් ඓතිහාසික පර්යේෂණ හා **වනවාචී මිනිසා** පිළිබඳ වූ බටහිර මතවාදය හා සමකාලීන ගොලීය ක්‍රියාවාදයන් යන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙනි.

ආබ්‍යාන narrations
Volume 01 | Issue 02 | July – December 2016 | Article 03

On-line Refereed Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

Recommended Citation

Dehigama, Kanchana (2016) " වැදි බව හා සිංහල බව අතර අන්‍යන්‍යතා දෝලනයන් පිළිබඳ සමාජ මානව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්". ආබ්‍යාන : Vol. 01: Iss. 2, Article 03.
Available at: www.sab.ac.lk

වැදි බව හා සිංහල බව අතර අන්‍යන්‍යතා දෝලනයන් පිළිබඳ
සමාජ මානව විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්³

(In-between Ethnicity: A socio-anthropological study of ethnic identity of Sinhalese and Veddas)

ප්‍රභාත් ගලගමගේ⁴

B.A(sp), M.A, M. Phil, PhD (Reading)

gprabath@gmail.com

සාරාංශය

වැදි ජනයා යනු සිංහල ජනයාගේ කොටසක්ද නැතිනම් වෙනම අන්‍යන්‍යතා කණ්ඩායමක්ද යන්න ශාස්ත්‍රාලයි තලයේ මෙන්ම සාමාන්‍ය ජන විවාදයන් තුළද නිතර මුණගැසී ඇති හා මුණ ගැසෙන ප්‍රශ්නයකි. මෙම පත්‍රිකාව ඔස්සේ මාන කිහිපයකින් වැදි-සිංහල මිශ්‍රණයේ ස්වාභාවය පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරී ඇත. එහිදී දැකගත හැකි කාරණය වන්නේ සිංහල-වැදි මිශ්‍රණය ඔස්සේද වැදි අන්‍යන්‍යතාව ප්‍රතිනිෂ්පාදනය වන බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: වැදි ජනයා, සිංහල ජනයා, අන්‍යන්‍යතාව, ජනවාර්ගිකත්වය, මිශ්‍ර විවාහ

ප්‍රවේශය

ජනවාර්ගික කණ්ඩායමක් (ethnic group) ලෙස වැදි ජනයා හැඳින් ගත හැකිද යන්නද වැදි ජනයා පිළිබඳ අධ්‍යයනයේදී පැන නගින ගැටළුවකි. Seneviratne (1983) අවධාරණය කරනුයේ - වැදිදන් වෙන්වූ අන්‍යන්‍යතාවක් සහිත ජන-සංස්කෘතික කණ්ඩායමක්ද (ethno-cultural) - යන්න අපගේ ඓතිහාසික, සමාජීය, සංස්කෘතික තලයේ මතු නොව, ශාස්ත්‍රාලීය තලයේ පවා සිත්ගන්නා සුළු ප්‍රශ්නයක් වන බවයි. ඔහුගේ අදහස වන්නේ වැදිදන්ට ඔවුන්ගේම ආචාර ධර්ම පද්ධතියක් හා වෙනත් සමාජ, ආර්ථික, හා දේශපාලනික අන්තර් ක්‍රියාවන් සිය වනගත වාසභූමිය

³ Paper presented at the 6th Annual General Research Conference - Royal Asiatic Society of Sri Lanka

කුළ පැවතිනු බවයි. එනිසා ඔවුන් අනෙකුත් සියළු ජන-සංස්කෘතික මූලයන් සැලකුවේ "ආගන්තුක" ලෙසිණි (Seneviratne 1983). වැදි ජනයා ප්‍රධාන භාෂා භාවිතාවෙන් වෙනස්වූ භාෂාවක් භාවිතා කරනු ලැබූ / ලබන අතර, ප්‍රධාන ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් වලට (මෙහිදී මූලික ලෙස අවධාරණය යොමු කරන්නේ සිංහල ජන වර්ගය කේන්ද්‍රිතව වේ. නැගෙනහිර වෙරළබඩ මුහුදු වැදි ප්‍රජාව සම්බන්ධයෙන් ගන්නා විට මෙම අවධානය දෙමළ ජනවර්ගය දෙසට කේන්ද්‍රිත වනු ඇත) වෙනස් වූ ආධ්‍යානයන්, අභිචාර, ජීවන විලාසිතාවන් දරා සිටිනු දැකිය හැක. එයට ඔවුන්ගේ ඥාතීන්ව රටාව මෙන්ම ආගමික දිශානතියද අයත්ය.

මෙම වෙනස්කම් සිංහල ජනයා වෙතින් සාපේක්ෂ වෙනසක් වන නමුත් ඒවා ප්‍රධාන ප්‍රවාහයෙන් පැහැදිලිවම කැපී පෙනෙයි. අනෙක් අතට සිංහල කුළ ධුරාවලියෙන් පිටත ස්ථාපිතව පැවතීම (Brow 1978) වැදි ජනයා වෙතම ජනවාර්ගික අන්‍යතාවකට ඇතුළත්කර හැදින ගැනීමට රැකුලකි. එහෙත් Brow (1978) ම මෙම අන්‍යතාව ගැටළුව පිළිබඳව සාකච්ඡා කරමින් සටහන් කරන්නේ ඔහු විසින් විමර්ශනය කරන ලද රචනාවන් ඔස්සේ මේ පිළිබඳව පැහැදිලි නිගමනයකට ඒම අපහසු බවයි. විවිධ පර්යේෂකයන් මෙම කාරණය පිළිබඳව පොදු එකඟතාවකට පැමිණ තිබෙනු දැකගත නොහැක. සමහර පර්යේෂකයින් වැදි ජනයා සිංහල ජනවාර්ගිකත්වය කුළ ස්ථාපිත කර හැදිනගැනීමට ආසන්න වන විට තවත් පිරිසක් ඒ පිළිබඳව එකඟ නොවෙති. මෙය සංකීර්ණ කාරණයක් වීම මෙම විවාදාත්මක තත්වයට ප්‍රධාන හේතුවයි.

වෙනස්කම් පමණක් නොව වැදි ජනයා හා සිංහල ජනවාර්ගිකත්වය ඉතා දැඩි අන්තර් සබැඳියාවකින්ද යුතුය. දෙපිරිස අතර පොදු ලක්ෂණ රැසක් අන්තර්ගතය. දක්ෂ දඩයක්කරුවන් වූ වැදි ජනයා රාජකීය ගෘහයන්ට මස් සැපයූ (Wijesekera 1982: 13), සිංහල රජුගේ හමුදාව නියෝජනය කළ, සිංහලන් සමඟ අවාහ විවාහවූ පිරිසකි. එමෙන්ම ඔවුන්ගෙන් බොහෝ කොටසක් දුරාතීයේදීම සිංහලකරණයට ලක්වූ බවට සාධක පවතියි (ඔබ්බේසේකර 2007). දෙපිරිසේම පොදු ඇරඹුම පිළිබඳ මිත්‍යාවන් පවා අන්තර් සම්බන්ධිතය. පොදු ආගමික හා අභිචාර පිළිවෙත් ද හදුනාගත හැක. මහියංගන බෞද්ධ පූජස්ථානය සමඟ ඔවුන් ඓතිහාසිකව බැඳී ඇත. එහිදී ඔවුන් රඟ දක්වන අභිචාරාත්මක අංගයන් ප්‍රකටය. ඔවුන් රජයේ උසස් නිලතල දැරූ බවට ද සාක්ෂි හමුවෙයි. කුල ස්ථරායනයට පිටතින් පිහිටන බවට කියවුනද සිංහලයන් විසින් ඔවුන් ඉහල ස්ථරායන මට්ටමක ස්ථානගතකර හැදින ගෙන ඇත.

මෙම පත්‍රිකාව ඔස්සේ අධ්‍යයනයට ලක් වන්නේ වැදි ජනයාගේ මිශ්‍ර විවාහයන් හා ඒ ඔස්සේ ගොඩනැගෙන ජනවාර්ගික හැඩතලයන්ය. වැදි ජන ජනවාර්ගික සවිඥාණකත්වය අද දින ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳ විමසීමක් හා වැදි බව නිර්වචනයන් ඒ හා සමගාමීව වෙනස් විය යුතුය යන අදහස ද පත්‍රිකාව තුළින් සාකච්ඡා කෙරී ඇත.

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය හා ක්‍රමවේදය

මෙම පත්‍රිකාවට පාදක අධ්‍යයනය දඹාන හා හෙන්නානිගල ප්‍රදේශ ඇසුරින් සිදුකොට ඇත. දත්ත රාශිකරණය සඳහා සම්මුඛ සාකච්ඡා හා සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය යන පර්යේෂණ ශිල්ප ක්‍රම යොදාගෙන ඇත. විශේෂයෙන්ම අධ්‍යයනය ඔස්සේ මෙම ආදිවාසී ගම්මානවල ජනයාගේ පවුල් ඉතිහාසයන් පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමුකර ඇත. එසේම මැතිවරණ ගැසට් පත්‍ර හා වෙබ් මාධ්‍ය භාවිතයෙන් කල සෙවුම් ඔස්සේ පෙළපත් නාමයන්ගේ විසිරීම් රටා අධ්‍යයනයට ලක්කර ඇත. අධ්‍යයනයට අදාල පදනම් දැනුම සඳහා විෂයය ක්ෂේත්‍රය හා අනුබද්ධිත සාහිත්‍ය පරිශීලනය කර ඇත .

⁴ දර්ශනපති උපාධි අපේක්ෂක, ආදිවාසී ජන අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය, සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලය

හේරත් මුදියන්සේලාගේ උක්කුබණ්ඩා හා උගරුවර්ගේ සුදු මැණිකා - "වැදි" බව හා "සිංහල" බව අතර දෝලනය

සිංහල බව හා වැදි බව අතර සබඳතාවය ඔබේසේකර (2007) දක්වන්නේ, වැදි ජනයා සිංහල බවට මෙන්ම සිංහල ජනයා වැදි බවටද පත්වීම ද, සිදුව ඇති බව පෙන්වා දෙමිණි. වැදි ජනයා හා සිංහල ජනයා විවාහ සබඳතා ඔස්සේ මිශ්‍රවීම පිළිබඳ සාධක රැසක් දඹාන ප්‍රදේශයේදී මුණගැසේ. මෙම මිශ්‍රණයන්ට දිගු ඉතිහාසයක් ද පවතින බව පෙනේ. මන්ද අද දිවි ගෙවන පරම්පරාවට මෙම මිශ්‍රණය සිදුවූ මුල් පරම්පරා පිළිබඳ මතකයක් නොමැති හෙයිණි. නමුත් නිරීක්ෂණය කලහැකි ප්‍රධාන විශේෂත්වයක් වන්නේ දැඩි ලෙස කුලමය ස්ථරායනයක් දරන සිංහල සමාජය තුළින් හෝ වැදි සමාජය තුළින් මෙම මිශ්‍රණයන්ට දෘඩ ප්‍රතිරෝධයක් ජනනය නොවීමයි. අළුතින් මිශ්‍ර විවාහ කරගත් බොහෝ දෙනා පැවසුවේ සිය විවාහයන් සඳහා සිය නිවෙස් වලින් හෝ ප්‍රජාවෙන් විරෝධයක් නොපැමිණි බවයි. එහෙත් සාමාන්‍ය සිංහල සමාජය විවාහයේදී කුලය ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙස තවමත් සලකනු ලබයි.

දඹාන වැදි ජනයාගේ මිශ්‍රණයන් අනාවරණය වන්නේ පෙළපත් නාම හරහාය. ප්‍රදේශයේ වෙසෙන සැලකිය යුතු පිරිසකට පවතින්නේ වර්ග නාමයන් නොව සිංහල පෙළපත් නාම කිහිපයකි. මෙම පෙළපත් නාමයන් ගේ විශේෂත්වය වන්නේ ඒවා මුදියන්සේලාගේ යන්නෙන් අවසන් වීමයි. මෙම පෙළපත් නාමයන්ම හෙන්නානිගල පදිංචි ප්‍රජාව අතරද විසිරී ඇත. ඒ ඔවුන්ගේ ද මුල් භූමිය මෙම ප්‍රදේශය වන නිසාවෙනි.

- හේරත් මුදියන්සේලාගේ
- දිසානායක මුදියන්සේලාගේ
- රඹුක්වැල්ලේ මුදියන්සේලාගේ
- නාරායන මුදියන්සේලාගේ
- අත්තනායක මුදියන්සේලාගේ

මෙකී පෙළපත් නාමයන් මගින් සිංහල ගොවි කුලයද, ඒ සමගම උඩරට ඉහල කුල පසුබිමක්ද සංඥා කෙරේ. මෙම පෙළපත් නාමයන් සහිත සිංහල පිරිස් මහියංගනය, මහනුවර හා බදුල්ල හා බිබිල ආදී ප්‍රදේශන්හිදී හමුවෙයි. උදාහරණ ලෙස යම් ප්‍රදේශයක ආධිපත්‍ය දරන ප්‍රමුඛ කුල කණ්ඩායම හඳුනා ගත හැකි එක් ප්‍රධාන අවස්ථාවක් වන මැතිවරණ අපේක්ෂක ලැයිස්තුව ගතහොත්, බදුල්ල මහනගර සභාවේ අපේක්ෂකයින් ගෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් (හේරත් / දිසානායක / රත්නායක ...) මුදියන්සේලාගේ යන පෙළපත් නාම දරයි. මහනුවර හා මහියංගන ප්‍රදේශයේ ද මෙම පෙළපත් නාමය විසිරී ඇත. දඹාන ප්‍රදේශයේ දක්නට ඇති මුදියන්සේලාගේ පෙළපත් නාම අතරින් බහුතරය අයත්වන්නේ "හේරත් මුදියන්සේලාගේ" යන්නටය⁵. මෙවැනි මිශ්‍රණයන් පිළිබඳ උදාහරණ කිහිපයක් සලකා බලමු.

හේරත් මුදියන්සේලාගේ සිරියාවතී (දත්ත දායකයා) සිය පරම්පරාව මතකයට නගන්නේ සිය සීයා හේරත් මුදියන්සේලාගේ පෙළපත් නාමය සහිත බව පවසමිනි. සිය මිත්තනිය ආදිවාසී සම්භවයක් සහිත බව හෝ නොමැති බවට ඇයට මතකයක් නැත. ඇයගේ මව ආදිවාසී වර්ග නාමයක් දරන්නියක විය. නායකවරයා ඥාතීත්වයෙන් මාමා කෙනෙක් වන

⁵ පිරිසක් පවසන්නේ මෙම මුදියන්සේලාගේ පෙළපත් දවන ලෝක යුධ සමයේදී ප්‍රදේශයට පැමිණි අයගෙන් පැනෙන බවයි. එහෙත් මේ පිළිබඳවද නිශ්චිත සාක්ෂි නැත.

බව අය දක්වයි. ඇය විවාහ වී සිටිනුයේ මහියංගන නගරයෙන් හමු වූ සිංහල පුද්ගලයෙකු සමඟය.

උගුරුවර්ගේ ගුණතිලක (දත්ත දායකයා) සමඟ විවාහ වී සිටින නාරායන මුදියන්සේලාගේ ආර්යලතා (දත්ත දායකයා) ගේ පාරම්පරික වාස භූමිය දමාන ප්‍රදේශයයි. ඇයගේ සීයාද දමාන ප්‍රදේශයේම බව ඇයට මතකයක් ඇත. නමුත් ඇයගේ පරපුර හා ආදිවාසී පරපුර අතර ඥාතීත්ව සබඳතා පැවතී බවට මතකයක් ඇයට නැත.

හේරත් මුදියන්සේලාගේ කුමාරදාස (දත්ත දායකයා) විවාහ වී සිටිනුයේ මොනාර වර්ගේ සුමනාවතී සමගිනි. ඔහුගේ මව මොනාර වර්ගේ පුංචි මැණිකාය. මව් පියන්ගෙන් ඔබ්බට පවුල් ඉතිහාසයක් ඔහුට මතකයට නැගිය නොහැක.

හේරත් මුදියන්සේලාගේ රුවන්ගේ (දත්ත දායකයා) මව උනාපාන වර්ගේ මුතු මැණිකාය. රුවන් විවාහ වී සිටින්නේ හේරත් මුදියන්සේලාගේ ශ්‍රියාණි සමගිණි. ඇයගේ මවද වර්ග නාමයක් දරන ආදිවාසී තැනැත්තියකි.

හේරත් මුදියන්සේලාගේ රත්නායක (දත්ත දායකයා) ගේ පියා උක්කු බංඩාය. මව උගුරුවර්ගේ සුදුමැණිකාය. ඔහුගේ සහෝදර සහෝදරියන් පස්දෙනෙම විවාහ වී සිටින්නේ වර්ගයේම අය සමඟය. ඔවුන්ගේත් දරුවන් රැකියාවන් සඳහා කොළඹ හා කුරුණෑගල වැනි ප්‍රදේශ වලට ගොස් සොයාගත් සහකාරියන් හා සහකරුවන් සමඟ විවාහ වී ඇත. ඔවුන්ද පදිංචි වී සිටිනුයේ දමාන ප්‍රදේශයේමය.

හේරත් මුදියන්සේලාගේ දයාවතී හා හේරත් මුදියන්සේලාගේ ගුණසේකර, හේරත් මුදියන්සේලාගේ දයාරත්නගේ (දත්ත දායකයා) දෙමව්පියන් වේ. ඔහු දන්නා පරිදි ඔහුගේ මව් පියන්ගේ මව්පියන්ද ජීවත්ව ඇත්තේ දමාන ප්‍රදේශයේය. සිය පියාගේ දෙවන විවාහය උගුරුවර්ගේ සුදුමැණිකා සමඟය. එසේම ඔහුගේ ඥාතීන් ද ආදිවාසීන් සමඟ විවාහ වී ඇත.

දමාන ප්‍රදේශයේ (හා හෙන්නානිගල ප්‍රදේශයේ එයට අඩුතර වශයෙනුත්) මෙම මුදියන්සේලාගේ පෙළපත් නාම මිශ්‍රණය දැකගත හැකි අතර, මෙම මිශ්‍රණයන් හරහා වැදි ජනයාගේ වර්ග නාම යම් මට්ටමකින් ඉවත් වීම සිදුව ඇත. එහෙත් අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය වන රටාව වන්නේ මෙම පෙළපත් නාම හා වර්ග නාම අතර නිරන්තරව විවාහයන් සිදුවන බවයි. ඒ ඔස්සේ වර්ග නාම හා මුදියන්සේලාගේ පෙළපත් නාම නිරන්තරව මිශ්‍ර වෙමින් ආදිවාසී ප්‍රජා අනන්‍යතාව තිරසර වන වනබව පෙනේ. බාහිර සිංහල ප්‍රජාව සමඟ විවාහයන් සිදුව ඇත්තේ එයට අඩු මට්ටමිණි. එම බාහිර සිංහල ප්‍රජාව සමඟ වන විවාහයන් ද වැඩි වශයෙන් සිදුව ඇත්තේ ද සිංහල මුදියන්සේලාගේ පෙළපත් නාමයන් සමඟය.

කෙසේ වෙතත් සිංහල හා ආදිවාසී මිශ්‍රණයන් මෙම පෙළපත් නාමයට සීමා වී නැත. උදාහරණ ලෙස දමාන ප්‍රදේශයේදී සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක්වූ මල්ගහවිල විජේරත්න පැමිණ සිටියේ සිය ලොකු තාත්තා කෙනෙකු වන දමාන විදුහලේ විදුහල්පති ලෙස කටයුතු කල උගුරුවර්ගේ පුංචි බණ්ඩාගේ නිවසටයි. ඔහුට දමානට පවතින සම්බන්ධය නිසිලෙස විස්තර කල නොහැක. ඔහු පවසන්නේ "අප්පච්චිලගෙ පැත්තෙන් වන්නියලැත්තෝ නැදැයෝ. ලොකු තාත්තන් අප්පච්චිලගෙ පැත්තෙන් නැදැයෝ. එව්වරයි මම මේ ඥාති සම්බන්ධතා ගැන දන්නෙ" යනුවෙනි. ඔහුගේ පියා මල්ගහවෙල සුදුබණ්ඩා වන අතර සොරබොර ගෙදර පලිගු මැණිකා මවගේ නමයි. ඔවුන්ගේ පදිංචිය දමානට කිලෝමීටර කිහිපයක් එපිටිනි. තවත් උදාහරණයක් ගතහොත් යස්සන්

තිසාහාමිගේ පියා සිංහල වන විට මව උගුරුවරගේ සුදු මැණිකා වේ. දඹාන නායක වරයා ඥාතීන්වයෙන් ඔහුගේ මස්සිනා කෙනෙකු වේ. ගම්පහ ප්‍රදේශය මුල් ගමවන සිය පියාගේ නම ගල්බොක්කේ කේ. ජේමිස් බවත් මව උගුරු වරගේ ලොකු මැණිකා බවත් පවසන ගල්බොක්කේ කේ. විපුල් වසන්ත, නම දෙනෙකු වන සිය පවුලේ අය වරගේ අය හා සිංහල අය යන දෙපිරිසම සමඟ විවාහ වී ඇති බව දක්වයි. ඔහු විවාහ වී සිටින්නේ බදුල්ල ප්‍රදේශයේ සිට දඹාන ආසන්නයේ පදිංචියට පැමිණ ඇති පවුලකට අයත් රත්නායක මුදියන්සේලාගේ පුංචිමැණිකාය සමගිනි. මේ ආකාර ඥාති සබඳතා රැසක් දඹාන ප්‍රදේශයෙන් සපයා ගත හැක. විශේෂයෙන්ම නව පරම්පරාව සිය ඓතිහාසික මිශ්‍රණයක් වන මුදියන්සේලාගේ පෙලපත් නාමයට බාහිරින් මුසු වීම යම් මට්ටමකින් දැකගත හැක. දඹාන විදුහලේ විදුහල්පතිව සිට විශ්‍රාම ලැබ සිටින උගුරුවරගේ පුංචි බණ්ඩා විවාහ වී සිටින්නේ සිංහල කාන්තාවක් සමගය. දරුවන් සිව් දෙනාගෙන් තිදෙනෙක් සිංහල පුද්ගලයින් සමඟ විවාහකය. එක් දියණියක් උනාපානවරගේ ගුණරත්න නැමති ආදිවාසී පුද්ගලයෙකු සමඟ විවාහකය.

බාහිරින් නිරීක්ෂණය කරන විට විවාහයන් ඔස්සේ සිංහල සමාජය තුළට වැදී සමාජය දියව යාමේ ප්‍රවනතාවක් ඇතැයි යන සැකය ඇතිවීමේ ඉඩකඩක් ඇත. එහෙත් මෙම ඥාතීන්ව ව්‍යුහයන් ගේ හැසිරීම් රටාව ඉස්මතු කරන්නේ එයට වෙනස් අදහසකි. එනම් ඔවුන් බාහිර සිංහල සමාජයට මිශ්‍ර වුවද නැවත වරින නාමයන් හා මිශ්‍ර වීමේ ප්‍රවනතාව ඉහළ බවයි. තවදුරටත් පැහැදිලි කරන්නේ නම් ඔවුන්ගේ ඉදිරි පරම්පරාවන් විවාහයන් ඔස්සේ නැවත වරින නාම සහිත පුද්ගලයන්ට සම්බන්ධ වීමේ ප්‍රවනතාව ඉහළය. විවාහය ඔවුන්ගේ ඥාති සබඳතා අතහැරෙන ලක්ෂයක් නොවන බව මේ අනුව පැහැදිලිය.

පවුල් ඉතිහාසයන් හා ඥාතීන්ව ව්‍යුහයන් අධ්‍යනයේදී දැකගත හැකිවූ තවත් කාරණයක් වන්නේ ඔවුන් සමහර අවස්ථාවලදී මවගේ පෙළපත් නාමය ද සිය පෙළපත් නම ලෙස භාවිතා කරන බවයි. උදාහරණ ලෙස ඉහත දක්වා ඇති ගල්බොක්කේ කේ. විපුල් වසන්තගේ මල්ලී වන විජේතුංග භාවිතා කරන්නේ උගුරුවරගේ විජේතුංග ලෙස සිය මවගේ වරින නාමයයි. මෙයට එක් හේතුවක් වන්නේ මව්පියන් තිතියෙන් විවාහ නොවීමයි. උදාහරණක් ලෙස උනාපානවරගේ මුතුමැණිකා හා ඇයගේ සහෝදර සහෝදරියන් භාවිතා කරන්නේ උගුරුවරගේ ලෙස වන පියාගේ වරින නාමය නොව මවගේ වරින නාමයයි. සිය පියාගේ පෙළපත් නම නොදන්නා හේරත් මුදියන්සේලාගේ සුදත් වන්දන සිය පෙළපත් නම ලෙස භාවිතා කරන්නේ සිය මව වන හේරත් මුදියන්සේලාගේ සේපාලිකා ගේ පෙළපත් නාමයයි. ඔහු විවාහවී සිටිනුයේ උගුරුවරගේ සීතා දමයන්ති සමගිණි.

කෙසේ වෙතත් ඓතිහාසික සබඳතාවක් ඇති, බොහෝ විට මුල් ආරම්භයන් පිළිබඳ ඉතිහාසයන් විශැකී ගොස් ඇත මුදියන්සේ පෙළපත් නාමයන් වැදී සමාජය සමහර අවස්ථාවලදී සලකන්නේ බාහිර නාමයන් ලෙසයි. උනාපානවරගේ මුතු මැණිකා සිය පවුල් ව්‍යුහය විස්තර කරමින්

”මට මල්ලිලා දෙනනයි, අයියලා තුන් දෙනයි, අක්කලා හතර දෙනෙකුයි ඉන්නවා. ඒ ගොල්ලො සිංහල කට්ටියක් එක්කත් විවාහ වෙලා ඉන්නවා. හේරත් මුදියන්සේලාගේ පුෂ්ප කුමාරී, දිසානායක මුදියන්සේලාගේ සෝමාවතී, තෝරෙහේනෙගෙදර යශෝමැණිකා ඒ අයගේ නම්. ඔවුන්ටත් දරුවන් ඉන්නවා. ඔවුන් අතරින් කොටසක් ආදිවාසී අය සමඟ විවාහකයි”

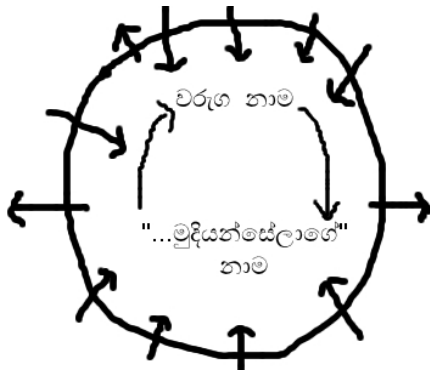
”මගේ නම උගුරුවරගේ විමලාවතී. මගේ දුව විවාහවෙලා ඉන්නේ සිංහල එක්කෙනෙක්. එයා හේරත් මුදියන්සේලාගේ...”

මේ අනුව මුදියන්සේලාගේ යන පෙළපත් නාමය "සිංහල නාමයක්" ලෙස හඳුන්වාදීම සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් තුළදී බහුලව දැකගතහැකි කාරණයක් විය. මෙම නාමයන් හමුවේ වර්ග සභාව වැනි සම්ප්‍රදායන් තුළට ඇතුළත්වීමේ ගැටළු වලටද ඔවුන් මුහුණ දෙන බව පෙනේ. නමුත් දැකගතහැකි කාරණය වන්නේ මෙම පෙළපත් නාමය වැදි ප්‍රජාව හා මිශ්‍රවීම දිගු ඉතිහාසයකට හිමිකම් කියන බවයි. අනෙක් කාරණය, ආදිවාසීන්ගෙන් සැලකිය යුතු පිරිසක් මෙම පෙළපත් නාම දැරීමයි. මෙම පෙළපත් නම් ඔස්සේ ඔවුන්ගේ ඥාතීන්ව සබඳතා බදුල්ල ප්‍රදේශයේ සිට මහියංගන ප්‍රදේශය දක්වාම විහිදෙන බවද පෙනේ.

"මගේ තාත්තා තොරහේනෙගෙදර අප්පුහාමි. අම්මා දිසානායක මුදියන්සේලාගේ සුදුකුමා. මට විතරක් අම්මගේ වාසගම වැටිලා තියෙනවා. අපේ පවුලේ අනික් දස දෙනාට අප්පව්විගෙ වාසගම. අපි පංදිංචි වෙලා හිටියෙ මහියංගනයේ 48 ප්‍රදේශයේ. මගේ සැමියා උනාපානවරිගේ නිමල්. අපේ එක දරුවෙක් විවාහකයි. එයාගෙ නෝනගෙ නම උනාපාන වරිගේ අනුලාවතී.

"මගේ නම උනාපානවරිගේ ජයතිස්ස. නෝනගෙ නම රත්නායක මුදියන්සේලාගේ සෝමාවතී. එයාගෙ ගම මහියංගනේ."

මෙලෙස සිදුවන විවාහයන් අරඹයා දෙපාර්ශවයෙන්ම විරෝධයක් එල්ල නොවන බව සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට බඳුන් කල සියළු දෙනා සඳහන් කිරීම විශේෂත්වයකි. මෙය සිංහල සමාජය වැදි සමාජය කුල ධුරාවලියේ ඉහල ස්ථානයක ස්ථානගත කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හැදින් ගත හැක. කෙසේ වුවත් සිංහල සමාජය වැදි බව සලකන්නේ "පසුගාමී" අර්ථයෙන් වන හෙයින් මෙම විවාහයන් පංතිමය ස්ථරායනයේ අසමාන කොටස් අතර සිදුවන විවාහයන් නොව සිංහල පහල ස්ථර සමඟ වන විවාහයන්ය. සිංහල මධ්‍යම පංතිය විවාහයන් ඔස්සේ වැදි සමාජය විනිවිදිණු දැකගත හැකි වන්නේ ඉතා කලාතුරකිනි.

නිරූපන අංක 01: ඥාතීන්ව සබඳතා ජාලයේ පැවැත්ම

නිගමන

ඉහත විශ්ලේෂනයන් ඔස්සේ නිගමනය කල හැක්කේ මුදියන්සේලාගේ පෙළපත් නාම හා වර්ග නාම ද අනෙකුත් "ආගන්තුක" පෙළපත් නාම හා වර්ග නාම ද නැවත නැවතත් මිශ්‍ර වෙමින් පවතින බවයි. මේ අනුව විවාහයන් ඔස්සේ මෙම පෙළපත් නාම හා වර්ග නාමයන්හි අඛණ්ඩත්වයක් පැවතෙනු ලබයි. විවාහයන් ඔස්සේ බාහිරට සිදුවන ගලායෑම එතරම් විශාල නොවේ. එසේ බාහිරට ඇතිවන ගලායෑම් වලින් කොටසක් ද නැවත විවාහයන් ඔස්සේ වැදි ප්‍රජාව වෙතම එකතුවනු දැකගත හැක. අනෙක් කාරණය වන්නේ සිංහල පුද්ගලයින්, විවාහ ඔස්සේ වැදි

සමාජයට ඇතුළු වන වේගයට සාපේක්ෂව වැදි ජනයා විවාහයන් ඔස්සේ වැදි සමාජයෙන් බැහැර වීම අවම බවයි. මෙම තත්වය පැහැදිලි කරන්නේ මිශ්‍ර විවාහයන් මගින් සිදුව ඇත්තේ වැදි අනන්‍යතාව ප්‍රති නිශ්පාදනයක් මිස අනන්‍යතාව හෝ ජනවාර්ගික හැගීම බැහැර කරලීමක් නොවන බවයි. ඔවුන් ඥාතීත්ව ජාල හරහා වඩ වඩා වැදි අනන්‍යතාව තුළට ඇතුළු වෙයි. වැඩි ප්‍රමාණයක් විවාහ දැකගත හැක්කේ ඥාතීත්ව ජාල ඇතුළත මිස පිටත නොවේ. මිශ්‍ර විවාහයන් හේතුවෙන් වැදි ජනයා හැදින් ගැනීමේ දී වර්ග නාම හෝ සම්ප්‍රදායික ආදිවාසී නාමයන් මත යැපීමේ හැකියාවක් වර්ථමානයේ උදානොවේ. එසේම වැදි අනන්‍යතාව නිර්වචනය කල යුත්තේ සම්ප්‍රදායික වාර්ගික (race) දැක්මෙන් නොව ජනවාර්ගික (ethnic) අනන්‍යතාව පිළිබඳ මූලධර්ම ඔස්සේයි.

මේ නිසා අප වැදි බව පිළිබඳ අනන්‍යතා රේඛාවන් ප්‍රති නිර්වචනයකට කල යුතුව ඇත. මේ සඳහා මා යෝජනා කරන්නේ තමා ආදිවාසී / වැදි බව පිළිගන්නා හෝ ඒ පිළිබඳව සවිඥාණික හෝ ඒ පිළිබඳව ව්‍යංගර්ථයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කරන හෝ එම සමාජයට අන්තර්ග්‍රහණය වී දිවිගෙවන පුද්ගලයින් ආදිවාසී / වැදි අනන්‍යතාවෙන් හඳුනාගත යුතු බවයි.

මෙම තත්වය වැදි ජනයාගේ විශැකියැම / නෂ්ටවීම පිළිබඳ සාමාන්‍ය සමාජීය මතය ද ප්‍රශ්න කරයි. මන්ද වැදි ජනයාගේ හෝ වෙනයම් ජනවාර්ගික හැගීමක් හෝ අප සිතන තරම් පහසුවෙන් වෙනස්වීම සිදු නොවන බව ඔවුන්ගේ ඥාතීත්ව රටාවේ වෙනස්කම් අධ්‍යයනයේ දී පැහැදිලි වන හෙයිණි.

ප්‍රධාන ආශ්‍රිත මූලාශ්‍ර
මූලික ග්‍රන්ථ - ඉංග්‍රීසි

Brow, James (1978). *Vedda Villages of Anurapura – The Historical Anthropology of a Community in Sri Lanka*. London: University of Washington Press

Davy, John (1983) (First published 1821). *An Account of the Interior of the Ceylon and of its Inhabitants with travels in that Island*. Dehiwala: Tisara Prakasakaya Ltd.

Dharmadasa, K. N. O (1990). *The Veddas struggle for Survival: Problems, Politics and Responses*. In K. N. O Dharmadasa and S. W .R de A. Samarasinghe (ed) *The Vanishing Aborigines – Sri Lanka's Vedda in Transition*. Colombo. International Centre for Ethnic Studies

Meegaskumbura, P.B (1990). *Religious beliefs of the Veddas in Relation to their world-view*. In K. N. O Dharmadasa and S. W .R de A. Samarasinghe (ed) *The Vanishing Aborigines – Sri Lanka's Vedda in Transition*. Colombo. International Centre for Ethnic Studies.

Obeyesekere, Gananath (2003). *Form aristocrats to primitives*. IAS Newsletter – March. International Institute for Asian Studies

Obeyesekere, Gananath (2004). The Vāddas: representations of the wild man in Sri Lanka . In Jacob K. Olupona (ed) Beyond Primitivism (pp 272-293) . Routledge

Parker, H 1992 (first published (1909). Ancient Ceylon. New Delhi: Asian Educational Service

Seligmann, C.G and Branda Z. Seligman (1911) . The Vaddas. Cambridge University Press.

(reprint 1993 by Navrang Publisher, New Delhi)

Seneviratne, Sudharshan (1983). The Curse of Kuveni: The Vedda and the Anti-thesis of Modernization. Lanka Guardian - Vol. 6

Silva, C. R De (1990). The Vedda and His Mentors: Some Theoretical and Methodological Considerations. In K. N. O Dharmadasa and S. W .R de A. Samarasinghe (ed) The Vanishing Aborigines – Sri Lanka's Vedda in Transition. Colombo. International Centre for Ethnic Studies

Silva, Premakumara De (2011). The Veddas of Sri Lanka. The Island – 10th August

Siriwardena, Regi (2004). Identity-Talk, and tales my mother told me. Colombo. International Center for Ethnic Studies

Wijesekera, Nandadeva (1982). Vanishing Veddas. Journal of Royal Asiatic Society (Sri Lanka) - vol- XXVI. Colombo. Royal Asiatic Society of Sri Lanka.

Wijesekera, Nandadeva (1964). Vaddas in Transition. Colombo. M.D Gunasena and Company Ltd

මුද්‍රිත ග්‍රන්ථ - සිංහල

මබේසේකර, ගණනාන් (2007). වැද්දෝ සියල්ල කොයිබට ගියෝද? ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධාගම හා ආදිවාසිකත්වය (පරිවර්තනය: අනුරුද්ධිකා කුලරත්න). ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය සහ සංස්කෘතිය පාඨනය කිරීම: තෝරාගත් නිබන්ධ - පළමු වෙළුම. සමාජ සංස්කෘතික තීව්‍ර අධ්‍යයනය සඳහා වන කොළඹ ආයතනය

රත්නපාල, ඊ. ඇම් (2003). ලංකාවේ වැද්දෝ. ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ. වරකපොල

සෝමදේව, රාජ් (2011). ඉතිහාසය දෙස විසංයෝජනීයව බැලීම. රාවය - පිටුව 31.

තංගරාජා, යුවරාජ් (2007). ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළබඩ වැද්දන් අතර හානිපත් බව පිළිබඳ අධ්‍යයන ජනවාර්ගික අනන්‍යතාව ලෙස (පරිවර්තනය: අනෝලි පෙරේරා). ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය

සහ සංස්කෘතිය පාඨනය කිරීම: තෝරාගත් නිබන්ධ - දෙවන වෙළුම, කොළඹ, සමාජ සංස්කෘතික තීව්‍ර අධ්‍යයනය සඳහා වන කොළඹ ආයතනය

මාර්ග ගත - ඉංග්‍රීසි (online: English)

Ratcliffe , Peter (2010). Ethnic Group . A joint publication of the International Sociological Association (ISA) and SAGE

Available online at <http://www.isa-sociology.org/publ/sociopedia-isa/>

Yazdihaj , Haj (2010). Conceptualizing Hybridity: Deconstructing Boundaries through the Hybrid . Formations: The Graduate Center Journal of Social Research - Vol.1 No.1 . Sociology Students Association, CUNY Graduate Center. The City University of New York

Available on line at <http://ojs.gc.cuny.edu/index.php/formations/index>

මාර්ග ගත - සිංහල (online - Sinhala)

සෙනෙවිරත්න, සුදර්ශන් (2009). අතීතය පෙළඟැස්වීම සහ වර්තමානය යුක්තියුක්තකරණය; පුරාවිද්‍යාවේ දේශපාලනය. [archaeology.lk](http://www.archaeology.lk)

www.archaeology.lk හි මාර්ගගතව ඇත.

සෝමදේව, රාජ් (2011). ජාතික ඉතිහාසය නව සුසංවාදයක් දෙසට. [archaeology.lk](http://www.archaeology.lk)

www.archaeology.lk හි මාර්ගගතව ඇත.

On-line Refereed Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

Recommended Citation

Dasanayake, Rohitha (2016) " Cinnamon: A Spice of an Indigenous Origin- Historical Study". *Narrations*: : Vol. 01: Iss. 2, Article 04.
Available at: www.sab.ac.lk

Cinnamon: A Spice of an Indigenous Origin- Historical Study

Rohitha Dasanayake

B.A(sp), M.S.Sc, PhD

Abstract

Cinnamon has been used by humans for thousands of years- as early as 3,000 B.C. Despite of its exotic, distant origin, cinnamon was known and widely used in the ancient world. The Arabs were the first to introduce it to the west and dominated the trade for centuries via their network of trading routes that went as far as China. Their account of where and how cinnamon was obtained proves that exaggerated marketing techniques were not invented in the past. In spite of its widespread use, the origins of cinnamon was the Arab merchants' best-kept secret until the early 10th century. To maintain their monopoly on cinnamon trade and justify its exorbitant price, Arab traders' interlaced colorful stories for their buyers about where and how they obtained the luxurious spice. Therefore, they furnished details on the origin of cinnamon which were not true. Many scholars believe that cinnamon was brought from Sri Lanka during that period and it needs to be investigated.

Cinnamon⁶, kurundu, davoul kurundoo (Sinhala), karruwa, lavanga pattai (Tamil)⁷, sanalinga (Telugu)⁸, lavanga patte (Malayalam)⁹ dala-chini (Kannada)¹⁰, darasita, gudatvak (Sanskrit)¹¹, dar-chini (Persian)¹², darsini, qirfa-t, sailaniyah (Arabic)¹³, qaumi,¹⁴ sin-a-mun¹⁵ (Urdu) yuh or juh-kwei (Chinese)¹⁶, kanil (Dutch), cinnamomum (Latin)¹⁷, canella (French)¹⁸, is an aromatic bark, reddish or yellowish brown bark of topical trees of the

-
- ⁶. Cinnamon contains sugar, mannite, starch, mucilage and tannic acid. Cinnamon is stated to possess antispasmodic, carminative, orexigenic, antidiarrheal, antimicrobial, refrigerant, and anthelmintic properties. It has been used for anorexia, intestinal colic, infantile diarrhea, common cold, influenza, and specifically for flatulent colic and for dyspepsia with nausea. Cinnamon bark is also stated to be astringent, and cinnamon oil is reported to possess carminative and antiseptic properties. See Manuchair Ebadi, **Pharmacodynamic Basis of Herbal Medicine**, New York, CRC Press, 2001, p. 31; James A. Duke and Others, **Hand Book of Medicinal Herbs**, New York, CRC Press, 2002, pp. 159-160; <http://homecooking.about.com/od/foodhistory/a/cinnamonhistory.htm> and see foodreference.com
- ⁷. **Tamil-English Dictionary**, (ed.), C. Chidambaranatha Chettiar, Madras, University of Madras, 1992, p. 197
- ⁸. **Dictionary, English and Telugu**, (ed.), J.C. Morriss, Vol. I, Madras, Printed at the Asian Herald Press, 1835, p. 182; **Dictionary English-Telugu**, (ed.), Charles Philip Brown, Madras, Asian Educational Services, 1992, p. 168 reprint
- ⁹. **English Malayalam Dictionary**, (ed.), Tobias Zacharias, New Delhi, Asian Educational Services, 1984, p. 87
- ¹⁰. **English Kannada Dictionary**, G. Venkatasubbaiah, Bangalore, Prism Book Pvt. Ltd., 2001, p. 70; S.P. Ambasta and Others, **The Useful Plants of India**, New Delhi, CSIR, 1992, p. 126
- ¹¹. **A Dictionary English and Sanskrit**, (ed.), Monier Williams, Lucknow, Akhila Bharatiya Sanskrit Parishad, 1957, p. 95; **Dictionary English and Sanskrit**, (ed.), Monier Williams, Delhi, Motilal Benarasidass, 1976, p. 95
- ¹². **An English Persian Dictionary**, (ed.), Arthur N. Wollaston, New Delhi, Asian Educational Services, 1991, p. 54
- ¹³. **A learner's English Arabic Dictionary**, (ed.), F. Steingass, New Delhi, Asian Publishers, 1978, 60; **Dictionary of the Economic Products of India**, (ed.), George Watt, Vol. II, Delhi, Periodical Expert, 1972, p. 326
- ¹⁴. **English Urdu Dictionary**, (ed.), Jamail Jalibi, New Delhi, Educational Publishing House, 2002, p. 357
- ¹⁵. **Advanced 21st Century Dictionary: English into English and Urdu**, (ed.), Bashir Ahmad Qureshi, New Delhi, Educational Publishing House, 2000, 114
- ¹⁶. **Encyclopaedia Asiatica: Comprising Indian Subcontinent, Eastern and Southern Asia**, (ed.), Edward Balfour, Vol. II, New Delhi, Cosmo Publication, 1976, p. 732
- ¹⁷. **Webster's Third New International Dictionary of the English Language Unabridged**, Vol. I, London, Encyclopaedia Britannica Inc., 1961, p. 407
- ¹⁸. **Dictionary of the French and English Languages**, (ed.), J.O. Kettridge, London, Routledge & Kegan Paul Ltd., 1936, p. 304; **The Oxford-Hachette French Dictionary**, (ed.), Marie Helene Correard, Oxford, Oxford University Press, 1994, p. 1089

genus *cinnamomum*¹⁹ or *cinnamomum zeylanicum*.²⁰ Cinnomon has long been valued as a spice which was used by the ancient Egyptians in embalming mummies (mummification), witchery and the manufacture of perfumes²¹ and malabathrum oil. Chinese also use cinnabar in preserving the body of the dead.²²

According to Warmington “much malabathrum oil²³ was produced in Egypt from raw stuff imported from India, malabathrum²⁴ (*Cinnamomum tamala* Sanskrit-*tamalapatra*) being the leaves of cinnamon.²⁵ Even the author of the Periplus did not know that malabathrum was only the leaf of cinnamon. He says that malabathrum²⁶ was exported from the coast of Bacare.²⁷ Pliny says that Syria also exported malabathrum and stating that cinnamon ‘grows in the country of the Ethiopians’,²⁸ which, however, is not so.

-
19. **The Encyclopedia Americana: International Edition**, Vol. VI, New York, Americana Corporation, 1829, p. 730; **Encyclopaedic Dictionary of the World**, (eds.), A.S. Rapport, R.F. Patterson and John Dougall, New Delhi, Akashdeep Pub., 1989, p. 113
20. The medicinal qualities of *cinnamomum zeylanicum* as a stomachic and carminative are recognized in the West and East alike. See R. Thomas, **Natural Ways to Health, Alternative Medicine: An Illustrated Encyclopedia of Natural Healing**, Alexandria, Time-Life Books, 1997, p. 220
21. **Encyclopaedia Britannica**, Vol. 5, London, Encyclopaedia Britannica Ltd., 1960, p.713
22. Cheng Te-K'un, **Archaeology in China**, Vol. II, Cambridge, W. Heffer & Sons Ltd., 1960, p. 66
23. In the Roman Empire the cinnamon-leaves as raw product generally fetched 60 denarii a pound, but as much as 300 or 400 denarii could be obtained for one pound of the manufactured oil. E.H. Warmington, **Commerce between the Roman Empire and India**, Cambridge, Cambridge University Press, 1928, p. 189
24. This plant has never been satisfactory identified. S.K. Maity suggests the betel leaf. But it is not. **Economic Life in Northern India: In the Gupta Period (cir. A.D. 300-550)**, New Delhi, Motilal Benarsidass, 1970, p. 177
25. E.H. Warmington, **Commerce between the Roman Empire and India**, Cambridge, Cambridge University Press, 1928, p. 186
26. Malabathrum was frequently used to flavour wines and foods such as oyster-sauce and (like the bark) was valued in medicines and as a protection for clothes against moth-caterpillars.
27. **The Periplus of the Erythraean Sea: Travel and Trade in the Indian Ocean by a Merchants of the First Century**, Translated from the Greek and Annotated by Wilfred H. Schoff, New York, Longmans, Green, and Co., 1912, p. 56
28. Prakash Charan Prasad, **Foreign Trade and Commerce in Ancient India**, New Delhi, Abhinav Publications, 1977, p. 204

The quantity of cinnamon and pepper which passes through Alexandria must have been enormous, as it consisted of supplies for almost the whole of the Roman Empire, including perhaps large consignments of cinnamon for manufacture into unguents and perfumes in Syrian towns.²⁹ Egypt also produced it in still greater quantity. In Breasted's³⁰ translations of Egyptian texts, notably in his version of the Harris papyrus, cassia³¹ wood, and cinnamon wood are frequently mentioned. While it is possible that these translations may, in fact, be correct, they cannot be regarded as altogether certain, and are therefore of doubtful value as evidence for the use of these products by the Egyptians.

Egyptian perfumes are described by both Theophrastus and Pliny and are mentioned by Athenaeus, who calls them the best, and expensive. Theophrastus states that one was made from several ingredients, including cinnamon and myrrh (the other ingredients not being named) and that a certain perfumer "had had Egyptian perfume in his shop for eight years."³² The Greeks also used it as an ingredient in ointments³³ and perfumes³⁴ as well as a

²⁹. E.H. Warmington, *op.cit.*, p. 194

³⁰. Quoted from A. Lucas and J.R. Harris, **Ancient Egyptian Materials and Industries**, London, Edward Arnold Publisher, 1962, p. 308

³¹. Cassia and cinnamon are very similar to one another, both being the dried bark of certain varieties of laurel that grow in India, Sri Lanka and China (cassia being from *Cinnamomum cassia* and cinnamon from *Cinnamomum zeylanicum*), cassia, however, being more pungent, more astringent, less delicate in flavour and thicker than cinnamon. Anciently both cassia and cinnamon consisted not only of the bark, but included also flower-tops, twigs and wood; the leaves were called *malabathrum*.

³². A. Lucas and J.R. Harris, **Ancient Egyptian Materials and Industries**, London, Edward Arnold Publisher, 1962, pp. 86-87

³³. Ariston's salve for gout (Nard, cinnamon, cassia, chameleon and rush: 32 gr. each; goat grease (lanolin) in liquid *Irinum* oil: 80 gr. Iris soaked in vinegar for 20 days: 4gr. (Celsus, V.18, 33) Pills for pain in the vulva (silis, acoris, seeds of wild rue, castoreum, cinnamon, pepper, opium, *panax root*, mandragora dried fruits, round rush flowers. The ingredients were pounded in a mortar each one by itself, then they were mixed together adding a little sweet wine, just the necessary to obtain a consistent malm. *Per os* (Celsus, V.25.2) see E. Salza Prina Ricotti, "Indian Plants in Graeco-Roman Medicinal Art", in R.M. Cimino, "Indian Products Exported to the West", in Rosa Maria Cimino, (ed.), **Ancient Rome and India: Commercial and Cultural Contacts between the Roman World and India**, New Delhi, Munshiram Manoharlal, 1994, pp. 88-100

³⁴. Kinnamominon was based on cardamom and cinnamon. It was made with behen oil, xylobalsam, sweet flag, schoenus, cinnamon, carpobalsam, myrrh and honey. (Dioscurides, I, 74) see E. Salza Prina Ricotti, "Indian products in Roman Cosmetics", in Rosa Maria Cimino, *op.cit.*, pp. 110-118

medicine.³⁵ Trade between the Seleucid domains and India was by both land and sea, and included items such as teak, spices, jewels, incense, and certainly costus and cinnamon.³⁶

Cinnamon also was reported to cure various ailments during the Middle Ages, including coughs and indigestion.³⁷ Beyond its importance as a status symbol and curative, cinnamon was used by those who could afford it for the enjoyable flavor it added to food and drink. Cinnamon is mentioned as one of the ingredients of the sacred anointing oil of the Hebrew priests. The Egyptian inscriptions of Queen Hatshepsut's expedition, in the 15th century B.C., mention cinnamon wood as one of the "marvels of the country of Punt" which were brought back to Egypt.³⁸ Cinnamon is mentioned in several books of the Bible, for instance as an ingredient in Moses' anointing oils and as a token of friendship between lovers or friends³⁹ and in Exodus (30:23) where Moses is commanded to use both sweet cinnamon and cassia, and in proverbs 7:17-18, where the Lover's bed is perfumed with myrrh, aloe and cinnamon. It is also alluded Herodotus and other classical writers.

According to an inscription the 'royal linen', besides precious stones and cinnamon which were among yearly tributes of Punt to Pharaoh Rameses III (12th century B.C.)⁴⁰,

³⁵. Himanshu Prabha Ray, **The Winds of Change: Buddhism and the Maritime Links of Early South Asia**, New Delhi, Oxford University Press, 1994, p. 56

³⁶. Nayanjot Lahiri, **The Archaeology of Indian Trade Routes up to c. 200 B.C.: Resource Use, Resource Access and Lines of Communication**, New Delhi, Oxford University Press, 1992; Himanshu Prabha Ray, **The Archaeology of Seafaring in Ancient South Asia**, Cambridge, Cambridge University Press, 2003, p. 8

³⁷. Sindney W. Mintz, **Sweetness and Power: The Place of Sugar in Modern History**, New York, Viking, 1985, p. 103

³⁸. "Very heavily with marvels of the country of Punt; all goodly fragrant woods of God's Land, heaps of myrrh-resin, of fresh myrrh-trees, ivory, with ebony and pure ivory with green gold of Emu, with cinnamon-wood, with incense.....See James Hendry Breasted, **A History of Egypt from the Earliest times to the Persian Conquest**, London, Hodder and Stoughton, 1905, p. 276; Shereen Ratnagar, **Trading Encounters: from the Euphrates to the Indus in the Bronze Age**, (A radically revised edition), New Delhi, Oxford University Press, 2004, p. 210

³⁹. Charles Corn, **The Scents of Eden: A Narrative of the Spice Trade**, New York, Kodansha International, 1998, p. 202.

⁴⁰. K.P. Jayaswal, "*Proclamation of Asoka as a Buddhist and His Jambudipa*", **Indian Antiquary**, Vol. LXII-62, London, 1933, p. 170 and see Shashi Asthana, **History and Archaeology of India's Contacts with Other Countries: From Earliest Times to 300 B.C.**, Delhi, B.R. Publication, 1947, p. 165

might have been obtained from India where along they were available in those days. Hornell believes that cinnamon was brought from Sri Lanka during that period.⁴¹ In ancient Rome, mourners burnt cinnamon in funeral pyres in order to cover the scent of burning flesh.⁴² Emperor Nero consumed a year's worth of the spice in the pyre for his wife Poppaea in 65 AD.⁴³

In his Law Digest Justinian gives a long list of imported merchandise in connection with his regulation on customs duties. Among the items there were pearls, cinnamon, long pepper, white pepper, ginger, malabathrum, cardamom, cinnamon-wood and ivory.⁴⁴ Chief among these imports were possibly the cinnamon, pepper and silk. Spices as condiments and for burning as incense had become virtual necessities among the Byzantine upper classes, and had to be procured at all cost. Alike in the ceremonial of the court and in the ritual of the church, incense was badly needed, and the requisite spice could be obtained only through Indian and Arabian traders⁴⁵.

There seems to be a difference of opinion among scholars regarding the original habitat of cinnamon and cassia.⁴⁶ Both cinnamon and cassia are the dried bark of Asia evergreen that belong to the laurel family. Sri Lanka is the major source of cinnamon (true cinnamon-*Cinnamomum Zeylanicum*⁴⁷) and Portuguese who settled there did so to

⁴¹. James Hornell, "Naval Activities in the Days Solomon and Rameses", in *Antiquity*, Vol. XXI, No. 81, March 1947, pp. 66-73

⁴². Richard M. Klein, **The Green World: An Introduction to Plants and People**, New York, Harper and Row, 1979, p. 306.

⁴³. Pliny (XII-XLI, 18) narrated that during the funeral of Poppea, Nero's wife, who was assassinated by her own husband, as many perfumes were consumed as Rome imported in a year. R.M. Cimino, "Indian Products Exported to the West", in Rosa Maria Cimino, (ed.), **Ancient Rome and India: Commercial and Cultural contacts between the Roman World and India**, New Delhi, Munshiram Manoharlal, 1994, pp. 80-87

⁴⁴. S.K. Maity, **Economic Life In Northern India: In the Gupta Period (cir. A.D. 300-550)**, Delhi, Motilal Benarsidass, 1970, p. 177

⁴⁵. De Lacy O'Leary, **Arabs before Muhamad**, New York, Pub. not given, 1927, p. 113

⁴⁶. P. Crone, **Meccan Trade and the Rise of Islam**, Oxford, Oxford University Press, 1987, pp. 253-63; L. Casson, **Ancient Trade and Society**, Detroit, 1984, pp. 225-247

⁴⁷. See **Encyclopaedic Dictionary of the World**, (eds.), A.S. Rapport, R.F. Patterson and John Dougall, New Delhi, Akashdeep Pub., 1989, p. 113

exploit the rich resource of cinnamon⁴⁸. But there is remotest allusion to cinnamon as an indigenous production, or even as an article of commerce in Sri Lanka.

Vincent, in scrutinizing the writings of the classical authors, anterior to Cosmas who treated of Taprobane, was surprised to discover that no mention of cinnamon as a production of Sri Lanka was to be met with Iambulus, Pliny, Dioscorides, or Ptolemy, and that even the author of the mercantile Periplus was silent regarding it.⁴⁹ This unexpected result has served to cast a suspicion on the title of Sri Lanka to be designated *par excellence* the “Cinnamon Isle”, and even with the knowledge that the cinnamon laurel is indigenous there, it admits of but little doubt that the spice which in the earlier ages was imported into Europe through Arabia, was obtained, first from Africa, and afterwards from India; and that it was not till after the twelfth or thirteenth century that its existence in Sri Lanka became known to the merchants resorting to the island.⁵⁰

Theophrastus (370-285 B.C.), a contemporary writer of Ptolemy I, and extant papyri refer to items of import, some of them being products of India. Theophrastus gives extensive descriptions of plant like rice, cotton, Indian barley, pepper, frankincense, myrrh, balsam, cassia and cinnamon.⁵¹ Aristobulos states that spikenard, cinnamon and other aromatics were produced in India.⁵² The letter of Seleucus dated 288-7 B.C. contains a list of offerings to the Apollo temple in Didyma and includes frankincense from South Arabia and cinnamon and *Costus speciosus* from India.⁵³ In Katesias's Indica⁵⁴ (400 B.C.) a Dravidian word *karpian* can be noticed for ‘cinnamon’. According to Caldwell, it can be identified with the Tamil Malayalam word *Karppu* or *Karuppa* similar to Sanskrit *Karpara*.⁵⁵ Phile, who composed his Michael XI (Palaeologus),

⁴⁸. M.N.H. Pearson, (ed.), **Spices in the Indian Ocean World**, Brookfield, Variorum, 1996, p. xxv

⁴⁹. William Vincent, **The Commerce and Navigation of the Ancients in the Indian Ocean**, Vol. II, London, Printed for T. Cadell and W. Davies in the Strand, 1807, p. 512

⁵⁰. Sir James Emerson Tennent, **Ceylon: An Account of Island Physical, Historical, and Topographical with Notices of Its Natural History, Antiquities and Productions**, London, Longman, Green Longman and Roberts, 1859, p. 555

⁵¹. Himanshu Prabha Ray, **The Winds of Change: Buddhism and the Maritime Links of Early South Asia**, New Delhi, Oxford University Press, 1994, p. 57

⁵². J.W. McCrindle, J.W., **Ancient India as Described in Classical Literature**, Archibald Constable, Westminster, 1901, p. 28

⁵³. J.F. Salles, “*The Arab – Persian Gulf under the Seleucids*”, in A. Kuhrt and S. Sherwin-White, (eds.), **Hellenism in the East**, Duckworth, 1987, p. 90

⁵⁴. J.W. MacCrindle, **Ancient India as Described by Ktesias the Kindian**, Calcutta, 1882, p. 29 Quoted from Shashi Asthana, **History and Archaeology of India's Contacts with Other Countries: From Earliest Times to 300 B.C.**, Delhi, B.R. Publication, 1947, p. 180

⁵⁵. R. Caldwell, **Grammar of the Dravidians**, Language, Madras University, Madras, 1956, p. 105

about the year 1310 A.D., repeats the ancient fable of Herodotus that the Arabians informed Herodotus that they obtained cinnamon in marshes guarded by winged serpents, and in the nests of birds. He says the birds made their nests of cinnamon sticks fastened together with mud, and that the Arabians did not know where the sticks came from.⁵⁶ Eratosthenes, librarian of Alexandria (B.C.194), Hipparchus, and Ptolemy place the cinnamon region in the north eastern corner of Africa or Cape Guardafui.⁵⁷

But the problem is that right from Herodotus onwards classical sources mention cinnamon and cassia together with frankincense and myrrh as products of south Arabia. Strabo, on the other hand mentions Ethiopia and India as the likely sources. South Arabia and Ethiopia can be dismissed straight away as the plants require far more moisture than is available there. They could not have come from India as there is no mention of the two in the detailed list of commodities given in the *Periplus*.⁵⁸

Strabo draws a parallel to indicate the “*Regio Cinnamoniferae*”, or countries where the spice was supposed to grow, passing on one side a little to the south of Taprobana, (Sri Lanka) and at the other across Lybia.⁵⁹ Laufer says that the greatest part of cinnamon supply came from Ceylon and India.⁶⁰ King Buvanekabahu, the first (A.D.1273-1284) in Sri Lanka, had sent a mission of ambassadors to Mamluk state council in Egypt during A.D. 1283. This event needs to be considered in this regard.

A detailed account of this mission has been recorded by al Maqrizi in his book *History of Sultans of Mamluk*.⁶¹ In it appears the following account of an embassy from Sri Lanka. “On the 14th of Muharram 682 (14th April 1283) envoys arrived in Egypt from the ruler of Ceylon, which is part of India. This prince was called Abu Nekkah

-
- ⁵⁶. Rifles, **Ceylon: A General Description of the Island, Historical, Physical, Statistical**, Vol. II, Chapman & Hall, (London, 1876), p. 331
- ⁵⁷. **Ibid** and Shereen Ratnagar, **Trading Encounters: from the Euphrates to the Indus in the Bronze Age**, (A radically revised edition) New Delhi, Oxford University Press, 2004, p. 210
- ⁵⁸. Himanshu P. Ray, 1994, **The Winds of Change: Buddhism and the Maritime Links of Early South Asia**, New Delhi, Oxford University Press, 1994, p. 56
- ⁵⁹. William Vincent, **The Commerce and Navigation of the Ancients in the Indian Ocean**, Vol. II, London, Printed for T. Cadell and W. Davies in the Strand, 1807, p. 511
- ⁶⁰. Laufer, **Sino-Iranica**, Chicago, Berthold, 1919, p. 374
- ⁶¹. In M. Quatremere’s “*Histoire des Sultans Mamlouks*”, Translated from Maqrizi, under the reign of al-Mansur Sayfu’-d-din Qalaun, **Maqrizi**, (ed.), Quatremere, Vol. 11, part 1, pp. 59-60; A further account of this embassy is to be found in M.S. de Gem 118 (2) translated (from Arabic to French-Arabian MSS. at St. Germain) in Quatremere’s “*Memoires Sur l’Egypte*”, Vol.II, p. 284- Quoted from Henry H. Howorth, “*A Singhalese Prince in Egypt*”, **Indian Antiquary**, Vol. XIV, (Bombay, 1885), February, p. 61

Lebadahs” In the Egyptian records the name appears as “Abou-Nekbah-Lebabah”⁶² H.W. Codrington says⁶³ that Abou-Nekbah is a fair version of “Bhuvaneka Bau”, or “Bhuvaneka Bahu”. Later historians have identified the name with Buvaneka Bahu I (A.D. 1271-1283). This mission took place on 14th April 1283 as recorded in the Hijira year 682 (14 of Muharram 682) during the contemporary reign of Al mansur sayfu din Qulaun, the king of Egypt in the A.D. 1279-1290. King Buvanekabahu’s message to the Sultanate of Egypt contained details of products of the country and about the King himself. The leader of the mission sent to Egypt by the Sinhalese king was a Muslim man, named al- Haj Abu’ Uthman. Al Maqrizi describes the, Sinhalese mission in the following words:

“Ceylon is Egypt and Egypt is Ceylon. I desire that an Egyptian ambassador accompany mine on his return and that another be sent to reside in the town of Aden. I possess a prodigious quantity of pearls and precious stones of every kind. I have vessels, elephants, muslins, and other stuffs, wood of baqam (Brazil wood), cinnamon, and all the objects of commerce, which are brought to you by Banian merchants.”⁶⁴ The record of cinnamon as a commercial crop in the above mission had shown that cinnamon had grown an export crop in Sri Lanka to a certain extent. It is believed that, first of all, records in history before that cinnamon was grown as an export crop which was not recorded anywhere in local historical documents.

⁶² . “L’an 682 de l’hégira on vit arriver à la cour d’Egypte une ambassade du prince de Ceylon, roi de l’nde. Le depute, qui se nommait Al-hadj Abou-Othman, étoit accompagné de plusieurs personnes. Suivant ce qu’ils recontèrent ils étoient embarqués par ordre de leur prince sur un vaisseau de Ceylon, et, après avoir touché à cette ils étoient venus aborder au port d’Ormus.....La lettre étoit enfermée dans une boîte d’or, et enveloppée d’une étoffe qui ressembloit au touz (l’écorce d’arbre). La letter du Roi étoit écrite en caractères indigenes sur l’écorce d’arbre..... Je possède une quantité prodigieuse de perles et de Pirrieres de toute espèce. J’ai des vaisseaux, des elephants, des mousselines et autres étoffes, du bois de bakam, de la cannelle, et tous les objets de commerce qui vous sont apportès par les marchands Banians.” Quatremere’s “**Memoires Sur l’Egypt**”, Vol. II, p. 284-Quoted from Rifles, **Ceylon: A General Description of the Island, Historical, Physical, Statistical**, Two Vols, Chapman & Hall, (London, 1876), Vol. II, p. 248

⁶³ H.W. Codrington, “*A Sinhalese Embassy to Egypt*”, in **Journal of Royal Asiatic Society (Ceylon Branch)**, Vol. XXVIII, No. 72, 1919, pp. 82-85

⁶⁴ Rifles, **Ceylon: A General Description of the Island, Historical, Physical, Statistical**, Vol. II, London, Chapman & Hall, 1876, pp. 246-249; Henry H. Howorth, “*A Singhalese Prince in Egypt*”, **Indian Antiquary**, Vol. XIV, Bombay, 1885 February, p. 61; H.W. Codrington, “*A Sinhalese Embassy to Egypt*”, in **Journal of Royal Asiatic Society (Ceylon Branch)**, Vol. XXVIII, No. 72, 1919, pp. 83; Mudaliyar C. Rasanayagam, **Ancient Jaffna: Being A Research into the History of Jaffna from Early Times to the Portuguese Period**, New Delhi, Asian Educational Services, 1984, pp. 352-354 reprint; Wilfred Mendis Gunasekara, “*Ceylon Mission that visit Egypt in the 13th Century*”, in **Ceylon Today**, Vol. 8, Colombo, 1956 August, p. 27

The earliest Sinhalese literature in the *Sikhavalanda* of the 10th century contains the first reference to cinnamon in local literature⁶⁵ and Buzurg Ibn Shahryar's "*Ajaib al-Hind*" (Wonders of India) book, recorded about the cinnamon of Sri Lanka in even as early as 10th century. Though he had not mentioned as an export crop he says that Sinhalese cinnamon is so famous.⁶⁶ But Wolters refers to a Chinese text *Tai Ping Yu Lan* written by Yang Tzu in the third century A.D. which states "Shihtze country (Sri Lanka) produces cinnabar, mercury, hsun-lun, tumeric, slorax, costus and such perfumes."⁶⁷ Nafis Ahamad says that no one with the exception of Buzurg Ibn Shahryar spoke of its production as being indigenous to the island prior to the 14th century. Earlier it was supposed that Ibn Battuta was the first to make mention of its production in the island, and on the basis of this view it was believed that cinnamon was earlier indigenous to North Africa and was taken from there to Sri Lanka by the Arabs, where it thrived well and was found growing in the island after the 12th century.⁶⁸

The reference in the *Periplus*⁶⁹ to the export of cinnamon from the Horn is puzzling (Somali land). Strabo and other Roman writers refer as the *region cinnamomifea* in the same belief. It appears that Roman merchants had little direct contact with Indian merchants, whose ships were kept out of the Red Sea, and the Arab and African merchants, middlemen found it profitable to conceal the source of cinnamon so that their near-monopoly of its trade could not be threatened. In fact, this trade secret was kept so well that

⁶⁵. *Buzurg Ibn Shahriyar, Kitab 'Ajayab-ul-Hind or The Book of the Marvels of India*, English Translation by L. Marcel Devic, London, The Golden Dragon Library, 1928, p. 155; B.J Perera, "*The Foreign Trade and Commerce of ancient Ceylon: IV- The Exports and Imports of Ancient Ceylon*", in **The Ceylon Historical Journal**, No. 1&2, 1952 July and October, 1952, pp. 15-22

⁶⁶. S.M. Yusuf, **Studies in Islamic History and Culture**, Lahore, Al-Ishak, 1970, p. 185

⁶⁷. O.W. Wolters, **Early Indonesian Commerce: The Study of the Origins of Srivijaya**, Ithaca, New York, Cornell University Press, 1967, pp. 73-74

⁶⁸. Nafis Ahmad, "*The Arabs Knowledge of Ceylon*", **Islamic Culture**, Vol. 19, Hyderabad, Islamic Cultural Board, 1945, p. 17

⁶⁹. **The Periplus of the Erythraean Sea: Travel and Trade in the Indian Ocean by a Merchants of the First Century**, Translated from the Greek and Annotated by Wilfred H. Schoff, New York, Longmans, Green, and Co., 1912, pp. 25-27, 82-83

when the Romans saw cinnamon leaves in India they failed to recognize them.⁷⁰ Similarly, the Phoenicians kept secret their sources of the tin and lead which they traded over appreciable distances as middlemen.⁷¹ Neville Chittick says that cinnamon would seem to be a substance only produced in South East Asia, and there appears here to be evidence of trade from that to the Horn.⁷² But Romila Thapar clearly points out and explains that it as an Indian product.⁷³ However, *Periplus*'s reference may be an ill-informed reflection of the fact that cinnamon from Asia was probably transshipped in southern Arabia.

Abu Dulaf (940 A.D.) says, that the cinnamon tree belongs to everyone communally and has no particular owner⁷⁴ regarding Asia. *Masalik-ul-Absarfi Mamalik-ul-Amsar* (10th century) mentions that cinnamon as a Indian product.⁷⁵ W. Ousley, quoting a manuscript Persian dictionary called 'Berhan Katta' which has, Sailan (Sri Lanka) the well-known region from which is brought the fine cinnamon, says, "it has been doubted from the silence of Pliny, Ptolemy, Dioscorides, and other early writers, whether cinnamon, which in the dictionary quoted seems particularly indicated as a staple commodity of Sri Lanka, was known among its ancients products"⁷⁶. In the 9th century, Sindbad also mention several

⁷⁰. E.H. Warmington, **The Commerce between the Roman Empire and India**, Cambridge, Cambridge University Press, 1928, pp. 186-9

⁷¹. G.W. van Beek, "Frankincense and Myrrh in Ancient South Arabia", **Journal of the American Oriental Society**, Vol. 72, 1958, pp. 141-51

⁷². Neville Chittick, "East Africa and the Orient: ports and trade before the arrival of the Portuguese", **Historical Relations across the Indian Ocean: The general history of Africa studies and documents 3**, Belgium, UNESCO, 1980, p. 17

⁷³. As early as the fourth century B.C. the Egyptian brought back cinnamon believing it to be a product of Southern Arabia, whereas it came from India. Romila Thapar, "Epigraphic evidence and some Indo-Hellenistic contacts during the Mauryan Period.", in S.K. Maity and Upendra Thakur, (eds.), **Professor D.C. Sircar Commemoration Volume**, New Delhi, Abhinav Publication, 1987, pp. 15-21

⁷⁴. Paul Wheatley, **The Golden Khersonese: Studies in the Historical Geography of the Malay Peninsula before A.D. 1500**, Kuala Lumpur, University of Malaya Press, 1961, p. 217

⁷⁵. Muhammad Zaki, (ed.), **Arabs accounts India**, Delhi, 1981, pp. 5, 9, -Quoted from MJoginder K. Chawla, **India's Overland Trade with Central Asia and Persia During the Thirteenth Century and Fourteenth Centuries**, New Delhi, Munshiram Manoharlal, 2006, pp. 57-59

⁷⁶. Quoted from Rifles, **Ceylon: A General Description of the Island, Historical, Physical, Statistical**, Vol. II, London, Chapman & Hall, 1876, p. 332

cinnamon countries with Sri Lanka, those belong to the Asia⁷⁷ and Benjamin of Tudela also gives same idea.⁷⁸ Ibn Khodadbeh's account of Jewish merchants from Persia says that "on their returns from China they carry musk, aloes, camphor, cinnamon and other products of the eastern countries."⁷⁹ Anyway Ibn Shahiryar records might be possible to accept, especially, Jewish traders negotiated large purchases on the west coast of Sri Lanka. In 1130, a letter from a Jewish trader in Goitein's collection of letter of Medieval Jewish Traders speaks of acquiring 6,000 Ibs. of Sri Lanka cinnamon.⁸⁰

Kazwini Zacharie-ben-Mohammed, an Arabian naturalist and geographer (1275 A.D.) says that "from it are brought sandal-wood, spikenard, cinnamon, cloves, brazil-wood (coesalpinia Sappan), and various aromatics" from Sri Lanka.⁸¹ Another early foreign reference to cinnamon of Sri Lanka is found in one of the letters of a thirteenth century missionary John of Montecorvino (c.1292 A.D) who mentions that "The cinnamon tree is of a medium bulk, not very high, and in trunk, bark, and foliage is like the laurel; indeed, altogether it resembleth the laurel greatly in appearance. Great store of it is carried forth of the island which is hard-by Maabar."⁸² Marco Polo describes cinnamon as growing in Malabar, Ceylon and Tibet⁸³ and Ibn Battuta stated in the fourteenth century that people

⁷⁷. *The Book of the Thousand Nights and One Night*, (trans.), Powys Mathers and J.C. Mardrus, London, Routledge, 1949, 7th impression, Vol. II, pp. 250, 261, 287-9, 303-4

⁷⁸. *The Itinerary of Rabbi Benjamin of Tudela*, (ed.), A. Asher, Vol. II, New York, "Hakesheth" Publishing Co., 1840, p. 140

⁷⁹. *Kitab Al-Masalik Wa' l-Mamalik, Abu'l-Kasim Obaidallah Ibn Abdallah Ibn Khoradbeh*, *Bibliotheca Geographorum Arabicorum*, Vol. VI, (ed.), M.J De Goeje, Lugduni-Batavorum, Leiden, Apud E.J. Brill, 1889. p. 114

⁸⁰. S.D. Goitein, *Letters of Medieval Jewish Traders*, Princeton, Princeton University Press, 1973, p. 185

⁸¹. Rifles, *Ceylon: A General Description of the Island, Historical, Physical, Statistical*, Vol. II, London, Chapman & Hall, 1876. p. 246

⁸². H. Yule, *Cathay and Way Thither*, London, Hakluyt Society, 1864, p. 213; Emerson Tennent, *Ceylon: An Account of Island Physical, Historical, and Topographical with Notices of Its Natural History, Antiquities and Productions*, Vol. I, London, Longman, Green Longman and Roberts, 1859, pp. 578-579; Nilakanta Sastri, *Foreign Notices of South India from Megasthenes to Mahuan*, Madras, University of Madras, 1942, p. 188

⁸³. *The Travels of Marco Polo*, Translated into English from the text of L.F. Benedetto by Aldo Ricci, London, Gorge Routledge & Sons, Ltd., 1931, pp. 319-321

from Ma'bar took away cinnamon from Sri Lanka by “gifting” cloth to the king.⁸⁴ Later the Persian navigator Sulaiman also mentions about Serandib cinnamon on his way from Persian Gulf to Siam.⁸⁵

In the 15th Century account of the journey of Hieronimo di Santo Stefano a Genovese says that “after a navigation of twenty –six days we arrived at a large island call Ceylon which grow the Cinnamon trees, which resemble the laurel even in the leaf.....”⁸⁶ From these it is quite clear, that during the rule of king Buvanekabhahu’s time Sri Lankan Cinnamon, was popular and a commodity of high demand in the international trade and commerce between East and West.

According to the furnished details given by historical sources, cinnamon originated in Sri Lanka. The consumption of cinnamon already had a long history in Sri Lanka and by the time the Portuguese arrived at it became one of the main spices in the early years of the sixteenth century.

⁸⁴. *The Rehla of Ibn Battuta*, (trans. and commentary), Mahadi Hussain, Baroda, Oriental Institute, 1953, p. 217; “The whole of its (Battala-Puttelam) coasts are covered with cinnamon tress brought down by torrents and heaped up like hills on the shore. They are taken without payment by the people of Ma’bar and Mulaybar, but in return for this they give presents of woven stuffs and similar articles to the sultan.” *Ibn Battuta, Travels in Asia and Africa 1325-1354*, (trans.), H.A.R. Gibb, London, George Routledge Sons, Ltd., 1929, pp. 254-55

⁸⁵. *The Ship of Sulaiman* translated from the Persian by John O’kane, Persian Heritage Series, London, Routledge & Kegan Paul, 1972, pp. 168-173- The ship of Sulaiman relates the visit of an envoy of Shah Sulaiman the Safavid (1666-94 A.D.) to Siam and to a Persian community, as a response to a friendly letter by the enlightened Siamese king, Phra Narai to the Shah. That Journey began on 27 June 1685 at Bandar Abbas on the Persian Gulf. On the way describes some contemporary events in Sri Lanka and India.

⁸⁶. *Account of the Journey of Hieronimo di Santo Stefano a Genovese in India in the Fifteenth Century being a Collection of Narratives of Voyages: The Century Preceding the Portuguese discovery of the Cape of Good Hope from Latin, Persian, Russian and Italian Sources*, (ed.), R.H. Major, London, Hakluyt Society, 1859. Ch. IV, p. 5

ආ ව්‍යාන narrations
Volume 01 | Issue 02 | July – December 2016 | Article 05

On-line Refereed Journal of the Center for Indigenous Knowledge and Community Studies
Sabaragamuwa University of Sri Lanka

Follow this and additional works at: www.sab.ac.lk
e-mail: akyanaeditor@ssl.sab.ac.lk

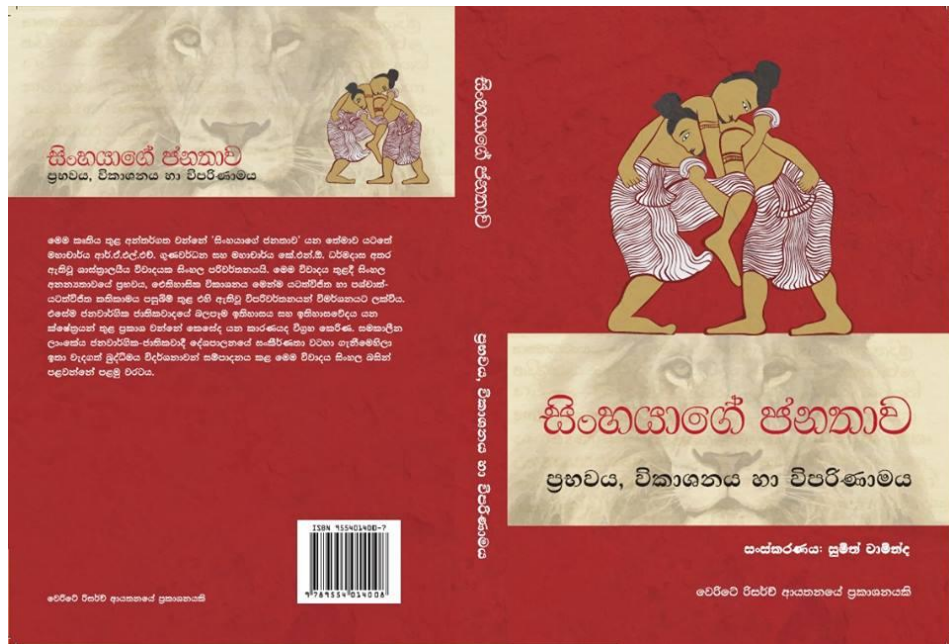

Recommended Citation

ද සිල්වා, ප්‍රේමකුමාර (2016) " සිංහයාගේ ජනතාවක් සිටින්නද?". ආව්‍යාන : Vol. 01: Iss. 2, Article 03.
Available at: www.sab.ac.lk

ග්‍රන්ථ විමර්ශන

සිංහයාගේ ජනතාවක් සිටින්නද?

- සිංහයාගේ ජනතාව : ප්‍රභවය, විකාශනය හා විපරිණාමය, 2016, පිටු : 273
- සංස්කරණය : සුමිත් ලාමින්නද
- ප්‍රකාශනය : වෙරටේ රිසර්ච් ආයතනය
- මිල : සඳහන් වී නොමැත
- විමර්ශනය : ප්‍රේමකුමාර ද සිල්වා⁸⁷

⁸⁷ Professor, Department of Sociology, University of Colombo.

ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය තුළ ජනවාර්ගික අනන්‍යතා සැකැස්මේ සමාජ-දේශපාලනික පසුබිම සොයා බැලීම පිළිබඳ පර්යේෂණයන්ට ශාස්ත්‍රීය උත්තේජන 1983 ඇති වූ ජනවාර්ගික කෝලාහලය (කලු ජූලිය) පසු කාල පරිච්ඡේදය අතිශය වැදගත්ය. එතෙක් ශ්‍රී ලාංකේය ශාස්ත්‍රාලයීය බුද්ධිමය කවයන් තුළ ජනප්‍රිය පර්යේෂණ මාතෘකා බවට පත් වූයේ කුලය, පංතිය, ආගම, ගම, ප්‍රාදේශිකත්වය, ප්‍රභූත්වය, ඉඩම් භුක්ති රටාව, ඥාතීත්වය, ගැමි දේශපාලනය වැනි දැය. මෙම සියලුම අනන්‍යතාවන් අධිනිශ්චය කිරීමට 1983 ජනවාර්ගික ගැටුම පාදක වූ අතර මෙම ගැටුම කෙරෙහි බලපෑ සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික මෙන්ම සංස්කෘතික මූලයන් අධ්‍යයනය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් දේශීය බුද්ධිමතුන් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය උනන්දුවක් ඇති විදේශීය ශාස්ත්‍රඥයන් ද පෙළඹුණහ.

1983 න් පසු ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජනවාර්ගික අනන්‍යතාවන් හා ඒවායේ සැකැස්ම, ජනවාර්ගික ප්‍රචණ්ඩත්වය, බලය බෙදා හැරීම, රාජ්‍ය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම, ජනවාර්ගික සාමය හා සංහිදියාව පිළිබඳ පුළුල් ශාස්ත්‍රීය ඥාන සම්පාදනයන් දෙස විදෙස් ශාස්ත්‍රාලීය බුද්ධිමය කවයන් හරහා මතු වූවක්, මාගේ මතය වන්නේ ඒ සැමට වඩා ප්‍රධාන ශාස්ත්‍රීය සංවාද දෙකක් අපගේ මතකයෙන් බැහැර කළ නොහැකි බවයි.

ඉන් පළමු වැන්න 1983 ජූලි කෝලාහලය නිමා වීමත් සමඟ සිංහල බෞද්ධ අධිපති අනන්‍යතාවය ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා සිංහල-දෙමළ බුද්ධිමතුන්ගෙන් සමන්විත ශාස්ත්‍රඥයන් සමාජ විද්‍යාඥයන්ගේ සංගමය හරහා ආරම්භ කළ ශාස්ත්‍රීය ව්‍යායාමය හා ඊට ප්‍රතිවිරුද්ධව සිංහල-බෞද්ධ අධිපති අනන්‍යතාවය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පෙළ ගැසුණු බුද්ධිමතුන් හා ශාස්ත්‍රඥයන් ආරම්භ කරන ලද කතිකාව ද ඇතුළත් එකිනෙකට පසම්බරු මෙන්ම ඉතා තියුණු බුද්ධිමය සංවාදයක් කරලියට පැමිණේ. විශේෂයෙන්ම එකල නව පුවත්පතක් ලෙස එළිදැක්වූ 'දිවයින පුවත්පත' හරහා මෙම සංවාදය පොදු ජන පාඨකයා වෙතට ද ගලා ගියේය. මෙම ප්‍රසිද්ධ සංවාදයේ එක් පාර්ශ්වයක් නිව්ටන් ගුණසිංහ, ජයදේව උයන්ගොඩ, වාර්ලස් අබේසේකර, කුමාරි ජයවර්ධන, දයාත් ජයතිලක වැනි අයගෙන් ද ප්‍රතිවිරුද්ධ පර්ශ්වය තුළ ගුණදාස අමරසේකර, නලින් ද සිල්වා, සූරිය ගුණසේකර, අලවත්තාගොඩ ප්‍රේමදාස, ආනන්ද ගුරුගේ, ගාමිණී ඊරියගොල්ල වැනි බුද්ධිමතුන්ගෙන් ද සමන්විත විය. මෙම සංවාදය පාදක කර ගනිමින් සෙරිනා තෙන්නකෝන් නමැති මානව විද්‍යාඥවරිය "News paper Nationalism : Sinhala identity as historical discourse" (1990) නමින් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ද පළ කළාය.

මා විසින් විමර්ශනයට භාජනය කරනු ලබන සුමිත් වාමිත්දගේ සංස්කාරකත්වයෙන් 'සිංහයාගේ ජනතාව' නමින් එළිදැක්වූ ග්‍රන්ථයට පාදක වූයේ 1980 දශකයේ දී ඇති වූ "පුවත්පත් ජාතිකවාදය"ට පසුව 1990 දශකයේ මුල් භාගයේ දී ජනවාර්ගික යුද්ධය උත්සන්න වෙමින් පැවති කාල පරිච්ඡේදයේ දී ඇති වූ 'ගුණවර්ධන/ධර්මදාස' ශාස්ත්‍රාලීය විවාදයයි.

මෙම කෘතියේ අන්තර්ගතය සකස් වී ඇත්තේ ලාංකේය ඉතිහාසය ජනවාර්ගික ජාතිකවාදී ලෙස කියවීම හා ප්‍රති අර්ථකථනය කිරීම අළලා විශ්වවිද්‍යාල මහාචාර්යවරුන් දෙදෙනෙක් වූ ආර්.ඒ.එල්.එච්. ගුණවර්ධන හා කේ.එන්.ඕ. ධර්මදාස යන ශාස්ත්‍රඥයන් දෙදෙනා අතර ඇති වූ විවාදය අළලා ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් පළ වූ ශාස්ත්‍රීය ලේඛන හතරක් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කොට එම තියුණු සංවාදය සිංහල පාඨක සමාජයට ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව සංස්කාරකවරයාටත්, ලිපි හතර පරිවර්තනය කළ පරිවර්තකයන්ටත් ඒ සංවාදය පිළිබඳ ඉතා අගනා කෙටි විවරණයක් "සිංහල අනන්‍යතාවේ ඉතිහාසය පිළිබඳ ගුණවර්ධන-ධර්මදාස විවාදය" යන මැයෙන් ඉදිරිපත් කළ නිර්මාලා රංජිත් දේවසිරිටත්, මෙම අගනා පරිවර්තනය ප්‍රකාශනය කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් වූ වෙරිටේ රිසර්ච් ආයතනයටත් පාඨකයාගේ කෘතඥතාව හිමි විය යුතුය.

ඇත්තටම මෙම විවාදයේ කේන්ද්‍රීය ප්‍රශ්නය වනුයේ සිංහල අනන්‍යතාවය නැතිනම් සිංහල ජනවර්ගය පිළිබඳ සවිඥානකත්වයේ මූලාරම්භය කවදා කොහේ ඇති වූයේ ද යන්නයි. ගුණවර්ධනගේ තර්කය අනුව එවැනි අන්‍යතා ලක්ෂණ ඓතිහාසික මූලාශ්‍රවලට අනුව 11 වැනි හා 12 වැනි සියවස් තුළ දී මතු වූ බවයි. ධර්මදාස ගුණවර්ධනගේ තර්කයට ප්‍රතිතර්ක දක්වමින් ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර මතම පදනම් වෙමින් සිංහල අනන්‍යතාවය 5 වැනි හා 6 වැනි සියවස් පමණ වන විට සකස් වී තිබූ බවයි. මෙම ශාස්ත්‍රඥයන් දෙදෙනාටම තිබූ ප්‍රශ්නය වන්නේ කිසියම් ජනවාර්ගික කණ්ඩායමක අනන්‍යතාව හා ජනවාර්ගික සවිඥානකත්වයේ මූලාරම්භය (origin) සොයා යාමයි. දෙදෙනාම එකිනෙකට පරස්පර වූ ඓතිහාසික මූලාරම්භ පිළිබඳ තර්ක දෙකක් මතු කරති. මෙම සියලුම තර්ක ලිඛිත මූලාශ්‍ර මත පදනම්ව පමණක් අනුභූතික සාක්ෂි ඇසුරින් තහවුරු කරනු ලැබිය හැකි ද? ධර්මදාසගේ විවේචනය හුදු අනුභූතික ලිඛිත සාක්ෂි මත පදනම්ව ගුණවර්ධන යොදා ගන්නා ලද ලිඛිත සාක්ෂි මත මතු කරනු ලබන තර්කය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ඔබ්බට යමින් ගුණවර්ධනගේ විවේචනයට භාජනය වන සිංහල අධිපති අනන්‍යතාවය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන මැදිහත් වීමක් ලෙස ද සැලකිය හැක. පැරණි අභිලේඛන පරීක්ෂා කිරීමේ දී 'සිංහල' යන පදය නොතිබීම ගුණවර්ධනගේ අවධානයට යොමු වී ඇත. මෙම නැති බව සිංහල අනන්‍යතාවයේ ස්වරූපය පිළිබඳ කිසියම් ඉඟියක් මතු කරන්නේ වී නමුත් මෙම සමූහ අනන්‍යතා හඟවන පද තුළ 'සිංහල' නොතිබීම එවැනි අනන්‍යතාවක් නොතිබුණා යන්න පිළිගැනීමට අපහසු බව ධර්මදාසගේ මතයයි. එනම් සිංහල අනන්‍යතාව එකල සමාජයේ බහුතරයකගේ අනන්‍යතාව බැවින් එවැන්නක් විශේෂයෙන් සඳහන් කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් නොතිබුණු බවයි.

සමාජ-මානව විද්‍යාත්මක අර්ථයෙන් ජනවාර්ගික අනන්‍යතාවක් සකස් වන්නේ කෙසේ ද යන්න සලකා බැලීම මෙහි දී වැදගත්ය. ජන වර්ගය (ethnicity) යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කිසියම් සමාජ සන්දර්භයක් තුළ 'උරුමය හා සංස්කෘතික වෙනස' ප්‍රබල ලෙස මතු කරනු ලබන සමාජ අනන්‍යතා ප්‍රවර්ගයකි. ජනවාර්ගිකත්වය සත්‍ය ලෙසම සමාජ සංසිද්ධියක් වන අතර එය දිගින් දිගටම කාල වකවානුවක් තුළ ප්‍රති නිෂ්පාදනය කෙරේ. කිසියම් ජනවාර්ගික කණ්ඩායමකට අයත් සාමාජිකයන් සෑම විටම පාහේ සංස්කෘතික අර්ථයෙන් සෙසු ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්වලට සාපේක්ෂව ඔවුන් වෙනම කණ්ඩායමක් ලෙස ඔවුන් විසින්ම පිළිගැනේ. මෙම සමාජ-මානව විද්‍යාත්මක විග්‍රහය ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයට සම්බන්ධ කිරීමේ දී පෙනී යන කරුණ නම් සිංහල අනන්‍යතාව ගොඩනැගීමට අදාළ වන ප්‍රතිපක්ෂව සිටි සෙසු කණ්ඩායම් කවරේද? යන්නයි. මහාවංශයට අනුව එවැනි කණ්ඩායම් ලෙස නම් කළ හැක්කේ යක්ෂ, නාග, දේව ආදී කණ්ඩායම්ය. මහාවංශයට අනුව බුදුන් මෙරටට පැමිණ මහියංගණයේ දී යක්ෂයන් දමනය කළ බව සඳහන් වේ. එසේ නොමැතිනම් යක්ෂයන්ගෙන් පැවත එන්නන් ලෙස සලකනු ලබන වැදි ජනයා සිංහල අනන්‍යතාවයේ ප්‍රතිපක්ෂ අනෙකා ලෙස සැලකිය හැක. සමාජ-මානව විද්‍යාත්මක අර්ථයෙන් යම් ජනවාර්ගික අනන්‍යතාවක් මතු වීම සඳහා වෙනත් සාමූහික කණ්ඩායම් අවශ්‍ය බව අවධාරණය කෙරේ. මන්ද සෙසු කණ්ඩායම් ඔවුන්ට පරිබාහිර කණ්ඩායම් ලෙස පමණක් හෝ එම කණ්ඩායම්වලින් ඇතිවන බලපෑම හා තර්ජනය සාමූහික අනන්‍යතාවයට වඩා ප්‍රබල උත්තේජනයකට පත් කරනු ලබනවා ඇත.

සාමූහික අනන්‍යතාවය ගොඩනැගීමේ දී බලපානු ලබන අතිශය ප්‍රබල සමාජ විද්‍යාත්මක සාධකයක් වන්නේ 'සදාචාර සමූහය' (a moral community) යන අදහසයි. විශේෂයෙන්ම පොදු ප්‍රතිමාන හරහා මෙම සාමූහිකත්වය වර්ධනය වේ. නිදසුනක් ලෙස බෞද්ධයින් වීම, වන්දනා හා බෞද්ධ පුද පූජා ඉටු කිරීම, මහාවාර්ය ඔබ්බේසේකරට අනුව 'සදාචාර ප්‍රජාව' නමැති අදහස කිසියම් ජනවාර්ගික කණ්ඩායමක සාමූහික අනන්‍යතාව ප්‍රබල ලෙස සෙසු පෞද්ගලික අනන්‍යතාවන් (පවුල, පරම්පරාව, කුලය) පරයා මතු වීමට බලපාන බව පෙන්වා දේ. සිංහල-බෞද්ධ සදාචාර ප්‍රජාව ගොඩනැගෙන්නේ කෙසේද? යන්න ඔබ්බේසේකර විසින් රචනා කරන ලද දීර්ඝ ලිපිය මෙහි දී පාඨකයාගේ අවධානය සඳහා යොමු කිරීමට කැමැත්තෙමි. එනම් 'The Vicissitudes

of the Sinhala-Buddhist Identity Through Time and Change' (1996). සිංහල බෞද්ධ අනන්‍යතා සැකැස්ම පිළිබඳ සමාජ-මානව විද්‍යාත්මක විග්‍රහයක් මෙම සාරගර්භ ලිපිය හරහා ඔබේසේකර විසින් ඉදිරිපත් කෙරේ. සෙසු ප්‍රාථමික සමූහ අනන්‍යතා එනම් පවුල, ඥාතිත්වය, පරම්පරාව, ගම, ප්‍රදේශය, කුලය ආදිය අධිනිශ්චය කිරීමේ ප්‍රබල හැකියාවක් සිංහල-බෞද්ධ සදාචාර ප්‍රජාව සැකැස්ම (all inclusive ethnic identity) තුළ දැකිය හැකි බව ඔබේසේකරගේ මතයයි. ප්‍රාථමික සමූහ අනන්‍යතාවන් තුළ ප්‍රාදේශීයව (උදා :- ප්‍රාදේශීය දෙවියන්) හා සංස්කෘතික වශයෙන් තියුණු අසමානතාවන් තිබිය හැකි මුත් එම අසමානත්වයන් අභිභවා යන ජනවාර්ගික අනන්‍යතා ගොඩනැගෙන බව පෙන්වා දේ. මෙම සදාචාර ප්‍රජාව සැකැස්මේ ප්‍රබල භූමිකාවක් බුදුන් හා සතරවරම් දෙවියන් හා බැඳුණු බෞද්ධ වන්දනාව 'Obligatory Pilgrimage' හරහා සිදු වූ බවයි. මෙම විග්‍රහය අතිශය ධර්මානුකූල කෘතෘත්මක න්‍යායික ආස්ථානයක් ගන්නේ වී නමුත් ඔහු මතු කරනු ලබන සිංහල-බෞද්ධ අනන්‍යතාව මෙන්ම සවිඥානකත්වය මතුවීම අවබෝධ කර ගැනීමෙහිලා ආලෝකයක් සපයයි.

ඔබේසේකරට අනුව සිංහල නොවන ජනයාගෙන් සිංහලයන් වෙනස් වන්නේ පොදු භාෂාව (සිංහල) හා බෞද්ධාගම තුළිනි. බෞද්ධ දේව දුරාවලියේ විවිධත්වයක් හා ප්‍රාදේශීය වෙනස්කම් මෙන්ම හින්දු දෙවි දේවතාවන් වන්දනා මානයට ලක් වන්නේ වී නමුත් දුරාවලිය තුළ සිටින සෙසු සියලුම අධිමානුෂික බලවේග බුදුන්ට (දේවතා දේව) පහළින් සිටිති. හින්දු සම්ප්‍රදාය තුළ ඉහළින්ම සිටින දෙවිවරුන් ලෙස සැලකෙන විෂ්ණු, කතරගම ආදී දෙවියන් හා දෙවගනන් බෞද්ධ දේව දුරාවලිය තුළ බුදුන්ට පහළින් බුදුන්ගේ ආධිපත්‍යය පිළිගන්නා දෙවියන් බවට පත්ව ඇත. සිංහල බෞද්ධ අනන්‍යතාවය තුළම බෞද්ධ හෝ සිංහල නොවන කණ්ඩායම් අනුකලනය (integration) වීමේ ක්‍රියාවලියක් ද පැවති බව මෙහි දී අවධාරණය කළ යුතුය. ඔබේසේකරගේම ප්‍රවාදයක් කෙරෙහි නැවත අවධානය යොමු කරන්නේ නම් ඔහු සඳහන් කරන පරිදි මෙරට සැලකිය යුතු ප්‍රදේශ රාශියක විසිරී පැතිරී සිටි වැදි ජනයාට සිදු වූයේ කුමක්ද? (Where have all the Veddas gone?) ඇත්තටම වැදි ජනයා සිංහල-බෞද්ධ මෙන්ම දෙමළ-හින්දු සංස්කෘතිය තුළට අවශෝෂණය (assimilation) වීමෙන් වැදි අනන්‍යතාවෙන් බැහැර වී ඇති බවයි. ඇත්තටම වැද්දන් සිංහල හා දෙමළ ප්‍රජාවේ සාමාජිකයන් බවට පත්ව ඇති බවයි. ඒ අනුව යම් ජනවාර්ගික අනන්‍යතාවක් ගොඩනැගීමේ දී සෙසු කුඩා ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් ප්‍රබල ජනවාර්ගික අනන්‍යතා සහිත කණ්ඩායම් තුළට අවශෝෂණය වීමේ ක්‍රියාවලියක් ද පවතින බව අප මතක තබා ගත යුතුය. එසේම මෙම අවශෝෂණ ක්‍රියාවලිය යටත්විජිත ආධිපත්‍යය යටතේ සිදු වූ ආයුධ බලයෙන් හා බලහත්කාරයෙන් හා රාජ්‍ය බලය යොදා සිදු කරනු ලැබූ ආකාරයේ අවශෝෂණයක් නොවන බව සඳහන් කළ යුතුය.

ඉහතින් මා විසින් පෙන්වා දීමට උත්සාහ දැරුවේ නිර්මාලේ රංජන් දේවසිරි විසින් මතු කරනු ලැබූ ප්‍රශ්නයට අදාළ යම් සුහුගත කිරීමට අවශ්‍ය මෙවලම් කිහිපයක් හඳුන්වා දීමටය. ඔහුගේ ප්‍රශ්නය නම් “නූතන රාජ්‍යයන් තුළ ජාතික අනන්‍යතාව” විසින් ඉෂ්ට කරනු ලබන දේශපාලන කාර්යභාරයට සාපේක්ෂව පූර්ව නූතන රාජ්‍යයන් තුළ සාමූහික අනන්‍යතාවන් විසින් ඉෂ්ට කරනු ලැබූ කාර්යභාරය කුමක්ද? අපගේ සාකච්ඡාව ආරම්භ කළ යුත්තේ සිංහල අනන්‍යතාවය ලංකාවේ පූර්ව නූතන දේශපාලනය, සමාජය හා සංස්කෘතියට අදාළව ගොඩනැගුණේ කෙසේද? යන්නයි. එය හුදු පූර්ව නූතන දේශපාලනයට පමණක් ලඝු කොට තේරුම් ගැනීම නිෂ්ඵල ව්‍යායාමයක් වනවා නොඅනුමානය. මයිකල් රොබට්ස් නම් මානව විද්‍යාඥයාට අනුව සිංහල අනන්‍යතාවය හා සවිඥානකත්වය සකස් වීමට අදාළ ශාස්ත්‍රීය සාකච්ඡාවක දී හුදු ලිඛිත මූලාශ්‍ර කෙරෙහි පමණක් නොව මුඛ පරම්පරාගත (oral traditions) තොරතුරු (ජනකථා) මෙන්ම එකිනෙකට පෝෂණය වූ ලිඛිත සම්ප්‍රදායන් (The role of oral traditions and the interplay between the oral and the written traditions reproducing Sinhala

consciousness) කෙරෙහි ද අපගේ අවධානය යොමු විය යුතු බවයි. සාමූහික විඥානයන් ගොඩනැගීමේ දී මුඛ පරම්පරාගත සම්ප්‍රදායන් හා දෘශ්‍ය කලා සන්නිවේදනයේ ප්‍රබලත්වය අප විසින් අවතක්සේරු නොකළ යුතුය.

එසේම ඔබේසේකර විසින් ඊට සමාන ක්‍රමවිද්‍යාත්මක බැහැර කිරීමක් කෙරෙහි අපගේ අවධානය යොමු කෙරේ. එනම් මුඛ පරම්පරාගත සම්ප්‍රදායන් එනම් ජන මූලාශ්‍ර එසේ නැතිනම් මා යෝජනා කරන පරිදි ‘නිර්ප්‍රභූ මූලාශ්‍ර’ හා ඉපැරණි ලිඛිත මූලාශ්‍ර මෙන්ම අභිලේඛනවලට අමතරව ‘අන්තර් මූලාශ්‍ර’ (intermediate text) පරිශීලනය කිරීම හරහා ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසය පිළිබඳව මෙන්ම සිංහල අනන්‍යතාව පිළිබඳ නව අර්ථකථනයන් හා නව මානයන් මතු කර ගැනීමට අවකාශය ඇති බවය. විශේෂයෙන්ම ‘ගැමි උගත් ප්‍රභූන්’ (village intelligence) විසින් රචනා කරන ලද මෙම අන්තර් මූලාශ්‍ර ලෙස ගැනිය හැකි කඩඉම් පොත්, විත්ති පොත්, ලේකම් මිටි, බණ්ඩාරවලිය, මන්දාරම්පුර පුවත, වැදි වංශය යනාදී මූලාශ්‍ර ඉතිහාසඥයන්ගේ වැඩි අවධානයට යොමු නොවීම අධිපති ඉතිහාස කථාවට පරිබාහිරව මතු කොට ගත හැකි පරිපූර්ණ විකල්ප ඉතිහාසයක් (all inclusive history) ගොඩනැගීමේ ශාස්ත්‍රීය ව්‍යායාමයට තදින්ම බලපා ඇති බව අවධාරණය කළ යුතුය.

ධර්මදාස ගුණවර්ධන සංවාදයේ අතිශය සීමාසහිත මූලාශ්‍ර මත පිහිටා සිංහල අනන්‍යතාවය හා සිංහල සවිඥානකත්වය මතුවීමේ සමාරම්භක ලක්ෂ්‍යය මතු කොට දක්වීමේ තාර්කික කථිකාවේ පටු සීමාවන්හි ස්වභාවය මෙම සංවාදය දෙස තියුණු නිරීක්ෂණයට භාජනය කිරීමේ දී පෙනී යනු ඇත. විදග්ධ හා මහා සාම්ප්‍රදායික මූලාශ්‍ර මත පමණක් පිහිටා මෙවැනි සංවාදයක් මතු කිරීම තුළ ඉහතින් දක්වන ලද ‘නිර්ප්‍රභූ මූලාශ්‍ර’ බැහැර කිරීම ගැටලු සහගතය. මෙම සංවාදය 1990 දශකයේ දී ආරම්භ වන විට ඉන්දියාවේ ප්‍රබල බුද්ධිමය කවයක් ලෙස ඉතිහාසඥයකු වූ රණජීත් ගුහාගේ මූලිකත්වයෙන් ආරම්භ වූ ‘නිර්ප්‍රභූ අධ්‍යයන කවය’ විසින් ප්‍රශ්න කරනු ලැබූ ප්‍රභූ ලිඛිත ඉතිහාසය පිළිබඳ අධිපති කථිකාව පිළිබඳ ධර්මදාස / ගුණවර්ධන නොදැන සිටියා යැයි සිතීම අසීරුය. ඉහතින් සඳහන් කළ පරිදි මෙම දෙදෙනාගේ සංවාදයට අදාළ ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර ප්‍රභූ ලිඛිත ඉතිහාසය මත පදනම් වූවා පමණක් නොව එම වකවානුව තුළ දී හෝ ඊට පෙර සමාජ-මානව විද්‍යාඥයින් විසින් අවධාරණය කරනු ලැබූ ‘නිර්ප්‍රභූ’ ඉතිහාසය කථිකාවන් මුළුමනින්ම බැහැර කොට මෙම ශාස්ත්‍රීය සංවාදය පදනම් වීම එහි කේන්ද්‍රීය දුර්වලතාවක් ලෙස අවධාරණය කිරීමට කැමැත්තෙමි.